DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
October 7, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 75 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIS – OCTOBER 7, 1995 Nr. 195

Šveicarija: NATO plėtimas neturi kelti konfliktų

Vilnius, spalio 4 d. (AGEP) — Šveicarija remia ir rems Lietuvos siekį integruotis į Europos saugumo struktūras, tačiau kariniu požiūriu, nebūdama NATO nare, ji neturi kištis į NATO reikalus, pareiškė Šveicarijos užsienio reikalų ministras Flavio Cotti.

Spaudos konferencijoje trečiadienį F. Cotti sakė, kad dėl šių priežasčių Šveicarija negali vertinti galimo NATO plėtimosi, tačiau jis pridūrė, kad jis turi vykti laipsniškai ir būti labai gerai apgalvotas. „NATO plėtimasis turi vykti taip, kad nesukeltų nei konfliktų, nei problemų", sakė F. Cotti.

Šveicarijos ir Lietuvos užsienio reikalų ministrai Flavio Cotti ir Povilas Gylys spaudos konferencijoje informavo žurnalistus apie trečiadienį vykusio Šveicarijos užsienio reikalų žinybos vadovo darbo vizito į Lietuvą rezultatus.

Susitikimuose su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku, ministru pirmininku Adolfu Šleževičiumi ir užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu buvo aptarti Lietuvos ir Šveicarijos dvišaliai santykiai, abiejų valstybių veikla Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijoje, santykiai su kaimyninėmis valstybėmis ir Europos saugumo struktūromis, Baltijos valstybių bendradarbiavimas, padėtis regione ir kiti aktualūs klausimai.

Spaudos konferencijoje abu ministrai sakė, kad būtina pratęsti darbą, toliau rengiant dvišales sutartis. Lietuva ir Šveicarija jau yra pasirašiusios laisvos prekybos sutartį bei investicijų skatinimo ir apsaugos sutartis. Ministrų susitikime sutarta pratęsti derybas dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties. Taip pat kalbėta apie abiejų šalių bendradarbiavimą bankininkystės srityje.

Ministrai taip pat kalbėjo apie Europos saugumo klausimus ir Šveicarijos vaidmenį stiprinant stabilumą žemyne, jai perėmus pirmininkavimą Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijoje.

Lietuvos ir Šveicarijos užsienio reikalų ministrai pasirašė sutartį dėl bevizio režimo asmenims, turintiems diplomatinius ir tarnybinius pasus. Paklaustas apie galimą bevizio režimo įvedimą visiems Lietuvos piliečiams, F. Cotti sakė, kad „Šveicarija eis tuo keliu, kuriuo eina Šengeno sutarties šalys". Jis leido suprasti, kad sprendimas dėl bevizio režimo Lietuvos piliečiams priklausys nuo to, kaip nutars Šengeno sutarties šalys, nors Šveicarija šiai sutarčiai nepriklauso.

Ministras Gylys priminė, kad Lietuva ir Šveicarija pasirašė bevizio režimo sutartį dar 1929 m., o prieš dvejus metus Lietuva ją vienašališkai atnaujino. Lietuvos užsienio reikalų ministras išreiškė viltį, kad derybose su Šengeno šalimis šiuo klausimu anksčiau ar vėliau bus pasiekta susitarimų. „Ne tik laisva prekyba, bet ir laisvas žmonių judėjimas yra būtina bendros Europos prielaida", sakė P. Gylys.

Šveicarija ir Lietuva pasirašė sutartį dėl diplomatų kelionių

Vilnius, spalio 4 d. (Elta) — Trečiadienį Vilniuje pasirašyta dvišalė Šveicarijos ir Lietuvos sutartis dėl bevizio režimo asmenims, turintiems diplomatinius bei tarnybinius pasus. Dokumentą savo parašais patvirtino tą dieną su darbo vizitu Lietuvoje lankęsis Šveicarijos užsienio reikalų ministras Flavio Cotti ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys. Tai jau 25-oji valstybė, su kuria Lietuva yra pasirašiusi tokią sutartį.

Vizito metu svečias susitiko su prezidentu Algirdu Brazausku, ministru pirmininku Adolfu Šleževičiumi, Seimo Užsienio reikalų komiteto nariais.

Pagrindinės pokalbių su pareigūnais temos — dvišaliai Lietuvos ir Šveicarijos santykiai, abiejų valstybių veikla Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijoje, taip pat ryšiai su kaimyninėmis valstybėmis ir Europos saugumo struktūromis, Baltijos valstybių bendradarbiavimas bei padėtis regione.

Izraelis nenori pasirašyti teisinio bendradarbiavimo sutarties

Vilnius, spalio 5 d. (Elta) — „Izraelio pareigūnai prieštarauja Lietuvos siūlymui pasirašyti dvišalę teisinės pagalbos sutartį, teigdami, kad jos funkcijas atlikti gali abiejų valstybių pasirašytos tarptautinės konvencijos", pasakė Seimo kancleris Neris Germanas spaudos konferencijoje Vilniuje, grįžęs iš darbo vizito Izraelyje.

Tačiau, jo žodžiais, konvencijos neatlieka sutarties vaidmens — mat yra pasitaikę atvejų, kai teisinė pagalba Lietuvai nebuvo suteikta.

Iš pokalbių su Izraelio teisingumo ministru David Libai, Kneseto pirmininko pavaduotoju Dov Šilanski ir Izraelio užsienio reikalų ministerijos pareigūnais Neris Germanas padarė išvadą, kad abiejų valstybių santykiai pasisuko teigiama linkme, tačiau visuomeninės organizacijos pareiškė nemažai priekaištų Lietuvai. Daugiausia — dėl nekilnojamojo turto grąžinimo.

Rusija planuoja referendumą dėl Baltarusijos įjungimo

Maskva, spalio 3 d. (Interfax) — Rusijos parlamentas „laiko tikslinga surengti referendumą dėl Rusijos ir Baltarusijos ekonominio ir politinio integravimosi", rašoma parlamento aukštesniųjų rūmų pareiškime, priimtame spalio 3 dieną.

Dokumente pažymima, kad per 1995 m. gegužės 14 d. referendumą Baltarusijoje „85% rinkėjų pritarė prezidento Aleksandr Lukašenkos politikai plėtoti ekonominį integravimąsi su Rusija" ir, kad „Baltarusija ne kartą patvirtino esanti pasirengusi glaudesniems santykiams su Rusija, ilgalaikei politinei ir ekonominei sąjungai".

Rugpjūčio mėnesio paskutinę savaitę prie Anykščių įvyko pirmosios bendros savanorių, šaulių ir policijos pratybos. Čia Anykščių teritorinės gynybos vadas vyr. leitenantas Stanislovas Petraška aiškina užduotis įvairių būrių vadovams.

Seimas priėmė Religinių bendruomenių įstatymą

Vilnius, spalio 4 d. (AGEP) — Seimas trečiadienį priėmė Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymą. Už jo priėmimą balsavo 75 Seimo nariai, 3 parlamentarai buvo prieš jo priėmimą ir 6 susilaikė. Įstatymas nustato religinių bendruomenių bei bendrijų ir Lietuvos valstybės teisinius santykius.

Pagal šį įstatymą, Lietuvoje nėra valstybinės religijos, o valstybė pripažįsta devynias tradicines, Lietuvoje egzistuojančias religines bendruomenes ir bendrijas — lotynų apeigų katalikų, graikų apeigų katalikų, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, ortodoksų (stačiatikių), sentikių, judėjų, musulmonų sunitų ir karaimų.

Kitos religinės bendrijos gali būti pripažintos įsijungusiomis į Lietuvos istorinį, dvasinį ir socialinį palikimą, jeigu jos turi atramą visuomenėje ir jų mokymas bei apeigos neprieštarauja įstatymui ir dorai. Tačiau dėl valstybės pripažinimo vadinamosios netradicinės religinės bendrijos gali kreiptis praėjus ne mažiau kaip 25 metams, nuo pirminio jų įregistravimo Lietuvoje.

Daugiausia diskusijų kėlė 8-tas įstatymo straipsnis, reglamentuojantis laisvę atlikinėti religines apeigas. Svarstant jį prieš dvi savaites, Seimo dauguma, neatsižvelgusi į opozicijos nesutikimą, nutarė išbraukti galimybę atlikti valstybės pripažintų religijų apeigas valstybinėse švietimo ir auklėjimo įstaigose.

Spalio 4 d. buvo dar kartą grįžta prie šio įstatymo projekto straipsnio ir nutarta, kad „tikinčiųjų mokinių ir jų tėvų prašymu valstybinėse švietimo ir auklėjimo įstaigose gali būti atliekamos tradicinių ir valstybės pripažintų tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų apeigos, neprieštaraujančios pasaulietinės mokyklos sampratai, kuriose dalyvaujama laisvu apsisprendimu".

Be to, buvo pasiektas didesnis kompromisas dėl apeigų kariniuose daliniuose. Anksčiau iš įstatymo buvo išbraukta galimybė atlikti religines apeigas kariniuose daliniuose. Trečiadienį Seimas nutarė, kad tikinčiųjų prašymu galimybę atlikti religines apeigas sudaro karinių dalinių vadovybė statutu numatyta tvarka.

Kaip pasakė krikščionių demokratų frakcijos seniūno pavaduotojas Kazimieras Kryževičius, dabar viskas priklausys nuo to, koks bus priimtas tarnybos statutas. Jis išreiškė viltį, kad tvirtinant jį taip pat bus vadovaujamasi geranoriškumo principu.

„Hermio" bankas gavo užsienio kreditą

Vilnius, spalio 4 d. (Elta) — Antradienio pavakarę „Hermio" banko valdybos pirmininkė Nadiežda Novickienė bei Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Banko (ERPB) finansinių įstaigų skyriaus vyriausias bankininkas Roberto Marzanati pasirašė sutartį, leidžiančią Hermio bankui gauti paskolą iš šio banko. Pagal ją ERPB suteiks „Hermio" daugiau kaip 7.6 milijonų dolerių paskolą šešeriems metams.

Tai antra tokia ERPB sutartis, duodanti kreditą šios Baltijos šalies komerciniam bankui be vyriausybės garantijos, kad skola bus grąžinta (pirmąjį 8 milijonų ekiu kreditą gavo „Vilniaus bankas").

Kreditas skirtas privačiam vidutiniam ir smulkiam verslui skatinti. Beje, paskolą galės gauti ir privatizuojama valstybinė įmonė.

Interpeliaciją vyriausybei parėmė krikščionys demokratai

Vilnius, spalio 5 d. (AGEP) — Interpeliaciją Lietuvos premjero Adolfo Šleževičiaus vyriausybei parėmė Krikščionių Demokratų partija. Kaip pranešė Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos vadovas Povilas Katilius, partijos valdyba nutarė remti Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) teikiamą interpeliaciją.

Konservatoriai rugsėjo 27 d. nutarė reikalauti vyriausybės atstatydinimo, apkaltinusi ją įmonių žlugdymu, Lietuvos žmonių nuskurdinimu, prasiskolinimu, korupcijos palaikymu ir suartėjimu su nusikalstamomis ekonominėmis struktūromis. Konservatorių iniciatyvą taip pat jau pareiškė remsiančios Socialdemokratų ir Demokratų partijos.

Nepasitikėjimo vyriausybe svarstymui būtina surinkti 28 Seimo narių parašus. Konservatorių frakcijoje yra 24 nariai, socialdemokratų frakcijoje šiuo metu yra 6, demokratų frakcijoje — 3 parlamentarai, o krikščionių demokratų — 12 narių.

NATO pratybose vadovauja lietuvis

Vilnius, spalio 4 d. (AGEP) — Vyskovo Karo akademijoje Čekijoje vykstančiuose NATO mokymuose penkiolikos valstybių karininkai trečiadienį mokėsi, kaip vadovauti daliniui, per taikos palaikymo misiją lydinčią žmones arba svarbų krovinį.

Šiose nuo spalio 1 d. vykstančiose NATO ir partnerių štabų pratybose „Cooperative Challenge" dalyvauja septyni Lietuvos kariuomenės generalinio štabo karininkai, vadovaujami operatyvinės valdybos pulkininko leitenanto Vytauto Lukavičiaus.

Trečiadienį pratybose kuopas, sudarytas iš įvairių šalių karių, aplankė Čekijos prezidentas Vaclav Havel. Kelis kartus į pratybas buvo atvykęs Čekijos gynybos ministras Vilem Holan.

Pratyboms štabų karininkai ruošėsi nuo rugsėjo 25 dienos. Mokymuose dalyvauja NATO šalių Belgijos, Prancūzijos, Vokietijos, Olandijos ir Didžiosios Britanijos bei devynių „Partnerystės vardan taikos" šalių kariai.

Lietuva pratybose paskirta į bendrą su Latvija ir Estija dalinį, kuriam vadovauja V. Lukavičius, padedamas Estijos leitenanto William Schiff.

Dėl valdininkų aplaidumo Lietuva susilaukė kaltinimo

Vilnius, spalio 3 d. (AGEP) — Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo Algirdo Griciaus vertinimu, dėl Lietuvos aplaidumo praėjusią savaitę Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos sesijoje nuskambėjo kaltinimai, kad Lietuva žiauriai elgiasi su nelegaliais migrantais.

Lietuvos delegacijos vadovas Europos parlamente A. Gricius spaudos konferencijoje Lietuvoje sakė, kad Lenkijos delegacijos vadovo Tadeusz Iwinski pranešime apie migrantus ir pabėgėlius Vidurio ir Rytų Europoje buvo paskelbta, neva Lietuvoje pabėgėliams penkeriems metams atimama laisvė. Tuo tarpu nebuvo pasakyta nė žodžio apie tai, kad Lietuva vienintelė iš Baltijos šalių yra priėmusi pabėgėlių įstatymą.

Gricius sakė klausęs T. Iwinskio, kaip atsirado toks kaltinimas. Paaiškėjo, kad rengiant pranešimą, Lietuvai buvo atsiųstas klausimas, į kurį nebuvo atsakyta. Pranešimo autoriai pasinaudojo blogai išversta medžiaga, kad iki penkerių metų laisvės atėmimu gali būti baudžiami migrantų gabenimą organizuojantys asmenys, o ne patys pabėgėliai.

Pasak Seimo nario, dėl įspūdžio, kad pabėgėlių problemos Lietuvoje blogai sprendžiamos, gali iškilti kliūčių ne tik Lietuvai siekiant vizų režimo panaikinimo su kitomis šalimis, bet ir narystės Europos Sąjungoje.

R. Ozolas ragina vyriausybę paduoti jį į teismą

Vilnius, spalio 5 d. (AGEP) — Seimo narys ir Centro Sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas, per mėnesį nesulaukęs šaukimo į teismą dėl premjero garbės įžeidimo, konstatavo, kad jo kaltinimai korupcija yra pagrįsti.

„Tokia reakcija yra pirmas politinis įrodymas, kad kaltinimai teisingi. Vyriausybė yra nusikaltusi valstybei ir jos žmonėms, todėl vengia gintis teisme", pareiškė R. Ozolas spaudos konferencijoje ketvirtadienį.

Romualdas Ozolas rugpjūčio 31 d. apkaltino vyriausybę ir jos vadovą Adolfą Šleževičių korupcija, turto grobimu ir valstybės alinimu, tačiau nepaisant premjero perspėjimų kreiptis į teismą, iki šiol pasigenda teisinių veiksmų tiems kaltinimams ištirti.

„Turimi korupcijos ir turto grobimo faktai gali būti nagrinėjami tik viešame teismo procese. Aš tokio proceso užvesti negaliu, o vyriausybė gali, todėl dar laukiu", citavo savo kreipimąsi į prezidentą Algirdą Brazauską Seimo narys.

Ligšiolinius A. Šleževičiaus atsakymus į kaltinimus R. Ozolas vadina asmeniškais. „Jo pareiškimai — partietiškai lėkšti ir neesminiai", sako Ozolas.

Ketvirtadienį įteiktame kreipimesi R. Ozolas ragina prezidentą atsakyti, kaip numatoma įveikti korupciją valstybėje ir sustabdyti „valstybingumo nykimą". „Kas valstybės alinimui nesipriešina, tas padeda jam", rašo parlamentaras.

Dokumente vyriausybė kaltinama Būtingės terminalo statybos „marinimu", Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos „žlugdymu", dujų ir kitų strateginių medžiagų importo sutelkimu privačiose rankose, neperspektyvių įmonių skolų padengimu mokesčių mokėtojų sąskaita ir kitokia nederama veikla.

R. Ozolas žurnalistams patvirtino, kad minėtus kaltinimus laiko vyriausybės korupcijos įrodymais, kurie, jo nuomone, turėtų būti išnagrinėti teisme.

Landsbergis laimėjo bylą Aukščiausiajame teisme

Vilnius, spalio 5 d. (AGEP) — Aukščiausiasis Teismas ketvirtadienį panaikino žemesnių instancijų nuosprendžius prieš opozicijos vadovą Vytautą Landsbergį ir grąžino į apylinkės teismą naujam nagrinėjimui premjero Adolfo Šleževičiaus kaltinimus jam.

Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis kasacine tvarka buvo apskundęs Aukščiausiajam Teismui ankstesnius apylinkės ir apygardos teismų sprendimus, įpareigojusius jį atlyginti moralinę žalą premjerui Adolfui Šleževičiui.

Šiemet vasario 8 d. Vilniaus 2-asis apylinkės teismas iš dalies patenkino A. Šleževičiaus ieškinį ir įpareigojo V. Landsbergį paneigti kaltinimus premjerui, savanaudiškais interesais privatizuojant Vilniaus centre esančią „Literatų svetainę".

Teismas taip pat iš Vytauto Landsbergio priteisė 6,000 litų moralinei žalai atlyginti. Tokį apylinkės teismo sprendimą palaikė ir apygardos teismas.

Tačiau praėjus metams po bylinėjimosi pradžios, Aukščiausiasis Teismas panaikino žemesniųjų instancijų teismų sprendimus ir grąžino bylą naujam nagrinėjimui apylinkės teisme.

Vienas tokio sprendimo motyvų buvo tai, kad ankstesnieji teismai, Aukščiausiojo Teismo nuomone, nepakankamai pagrindė savo nesutikimą su lingvistikos ekspertų išvadomis.

Aukščiausias Teismas, panaikindamas ankstesnių teismų sprendimus, taip pat nurodė, kad būtina patikrinti abejones dėl bylą apylinkės teisme nagrinėjusios teisėjos objektyvumo.

Tokias abejones dar pernai rudenį išreiškė V. Landsbergio advokatai, užsiminę, kad teisėja Marija Galdikienė, gavusi iš vyriausybės lengvatinę teisę įsigyti butą, galėjo būti šališka.

Lietuvių kalbos ir literatūros instituto Gramatikos katedros vedėjas Vytautas Ambrazas, apylinkės teismo prašymu ištyręs V. Landsbergio pasisakymą, yra padaręs išvadą, jog tai nebuvo teiginys ar žinia, kurią būtų galima paneigti.

Ginčijamas Vytauto Landsbergio sakinys, pasakytas spaudos konferencijoje rugpjūčio pabaigoje, skambėjo taip: „Pagalvokime, jei premjeras pasirašo parduoti 'Literatų svetainę už keturis tūkstančius litų, tai kas gali paneigti galimybę, kad jis porą šimtų tūkstančių litų turi kišenėje už tai". Tačiau eksperto išvada teismo sprendimui įtakos nepadarė.

KALENDORIUS

Spalio 7 d.: Švč. M. Marija Rožančiaus (švenčiama nuo 1572 m.); Morkus, Renatas, Eivenė, Guoda. 1882 m. gimė rašytojas Vincas Krėvė-Mickevičius. 1920 m. Suvalkuose sudaryta Lietuvos ir Lenkijos sutartis.

Spalio 8 d.: 27 eilinis sekmadienis; Marcelis, Benediktas, Sergijus, Alminas, Daugas.

Spalio 9 d.: Šv. Denis (Dionyzas) ir draugai, kankiniai (3-me amžiuje), šv. Jonas Leonardi, misionierius (1541-1609); Rustikas, Eleuterijus, Branguolė. Kolumbo diena (JAV šventė); Kanadoje — Padėkos diena. 1920 m. Lenkijos generolo Želigovskio daliniai užgrobė Vilnių. 1934 m. mirė muzikas Juozas Naujalis.

Spalio 10 d.: Pranciškus, Danielius, Gilvydas, Jodaugas. 1939 m. Vilnius atgautas.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

„ORA ET LABORA"

Taip pavadinta pirmoji studentų ateitininkų vasaros akademija rugpjūčio 16-22 vykusi Palangoje. Ją organizavo Lietuvos studentų ateitininkų sąjunga (pirmininkas — Ričardas Novošinskas, Kauno TU informatikos specialybės antro kurso studentas). Akademijos dalyviai (100 asmenų) turėjo užsimokėti 40 litų; likusias lėšas, reikalingas patalpų nuomai (antroji vidurinė mokykla), maistui, mokymo priemonėms ir kt., parūpino Pasaulio lietuvių ateitininkų federaciją. Analogiški studentų ateitininkų saviugdos židiniai jau buvo surengti Plungėje (1992), Zarasuose (1993), Jurbarke (1994), Joniškyje (1995), tačiau jie veikdavo žiemos atostogų metu. Šiemetinė Palangoje-pirmoji vasara. Sezonas, pajūrys nulėmė akademijos gausumą (dalyvių prasme). O įdomumą, turiningumą? Į tokį klausimą geriausiai gali atsakyti programa. Pažvelkime į ją.....

1. Krikščionybė-kultūrinis, religinis ir dvasinis reiškinys. Po paskaitos skaityta ir aptarta A. Maceinos „Religijos filosofijos" fragmentas (I-61 p.)

2. Krikščionybės sąlytis su Tauta. Skaityta ir aptarta A. Maceinos veikalo „Ora et labora" pirmieji du skyriai („Krikščionybės kelias į tautą", „Evangelija ir kultūra"). Taip pat Antrojo Vatikano dogminė konstitucija „Lumen gentium" („Tautų šviesa").

3. Bažnyčios socialinė doktrina. Skaityta ir aptarta Jono Pauliaus II enciklikos „Centessimus Annus" ir „Sollicitudo rei socialis".

4. Ateitininkija-socialinės doktrinos realybių ir galimybių kelyje. Skaityta ir aptarta A. Jakšto str. „Katalikų veikimo principai" ir aktualūs straipsniai iš žurnalo „Caritas".

5. Ateitininkijos uždaviniai užtikrinant Sąjūdžio vertės tikrovę. Skaityta ir aptarta A. Maceinos „Krikščioniškoji malda" ir A. Jakšto „Viešpaties malda", „Šv. Augustinas".

Tokiu būta dr. A.P. Žygo paskaitų ir tokių skaitinių bei diskusijų. Studentų akiratį plėtė ne tik jų vadovo mintys, bet ir akademijos dvasios tėvo, prel. Jono Kaunecko pranešimas „Ateities kūrimas"; Klaipėdos universiteto prof. Alfonso Motuzos apmąstymai „Žemaičių Kalvarijos kalnai (giesmes)". Intriguojančiu palyginimu savo pranešimą „Ateitininkų įnašas į LKMA" pradėjo katalikų mokslo akademijos narė, istorikė Aldona Vasiliauskienė: „Sovietinių laikų propagandistai mėgdavo kartoti, jog komjaunimas yra komunistų partijos rezervas. Šiandien toks posakis kelia šypseną, nes visiems tapo aiškūs tikrieji komjaunimo ir partijos tikslai. Tačiau tai ir geras priminimas Nepriklausomos Lietuvos jaunimo auklėtojams. Savo ruožtu ir aš sakau-kokie jūs būsite, ateitininkai, tokia bus ir Lietuvių katalikų mokslo akademija"...

Akademijos veiklą apvainikavo Telšių vysk. Antano Vaičiaus atvykimas. Vyskupas skaitė įdomų pranešimą: „Jaunimo vieta Bažnyčioje", vakare aukojo šv. Mišias...

Pabaigtuvių vakaronėje studentus linksmino kompozitorius Jurgis Gaižauskas ir jo kapela. Netradicinės muzikos žanrą demonstravo lenkų atlikėjas M. Litvinskij, o estradinės muzikos - Andrius Mamsutovas.

Akademijos organizatoriai išleido solidų giesmyną-dainyną. Dažną pavakarę margoje Palangos poilsiautojų minioje pasigirsdavo švelnios krikščioniškos melodijos, lydimos gitaros garsų. Giedama buvo ir kasdien 8 v. v., einant į Palangos bažnyčią.

Simtas vaikinų ir merginų, pasisėmę teologinių žinių, papildę sielas maldomis ir giesmėmis, pasisupę ant Baltijos bangų, išsiskirstė po Lietuvos miestus, miestelius ir kaimus. Rudenį jie sugrįžo į savo Alma Mater. „Ateitį regim Tėvynės laimingą! Šviečia mums kryžius ant mūs vėliavos" — tai jų himno žodžiai. Teįsikūnija jie kuo greičiau.

Alfredas Gusčius

Ateitininkų studijų savaitgalyje, Dainavoje, jaunimas ne vien paskaitų klausėsi — buvo laiko ir jaunatviškam pabendravimui. Iš k. Audrė Budrytė, Krista Šilimaitytė, Laura Lapšytė, kun. Gutauskas ir Rima Polikaitytė. Stovi — Vytas Čuplinskas, Vytautas Bražiūnas, Marius Tijūnėlis, Marius Polikaitis ir Aras Norvila.

Nuotr. **Rūtos Bražiūnienės**

VAKARONĖ ATEITININKŲ NAMUOSE

Rudens sezonui prasidėjus, pagyvėja įvairių organizacijų veikla, kai ji iš renginių gamtoje perkeliama į sales, namus.

Ateitininkų namų valdyba rudens sezoną pradėjo penktadienį, rugsėjo 29 d., vakarone Ateitininkų namuose.

Jadvyga Damušienė, pradėdama vakaronę, pasveikino atvykusius ir pranešė, kad tokias vakarones planuojama ruošti kas mėnesį, pasikviečiant įvairius prelegentus. Pabrėžė, kad turime skirti laiko rimtoms paskaitoms, diskusijoms, o nevien pokyliams ir linksmybėms.

Toliau J. Damušienė supažindino su šios vakaronės prelegente Aldona Zailskaite, viena iš nedaugelio lietuvių moterų teologijos magistro laipsnį 1986 m. įsigijusi Catholic Theological Union, Čikagoje. Ten studijuojant, pagrindinis dėmesys buvo biblinėms studijoms, su šalutine koncentracija etikos ir dvasingumo srityse. Šiuo metu ji yra „Draugo" pirmo puslapio redaktorė, rašanti ir komentarus sekmadienio Mišių skaitinių temomis. Ji yra Šv. Rašto komisijos ryšininkė vysk. Baltakio Sielovados taryboje. Yra dėstęiusi Šv. Rašto kursus Calumet College, Whiting, IN. Skaito paskaitas Šv. Rašto temomis, praveda seminarus ir rekolekcijas Šv. Rašto maldos temomis lietuvių ir anglų kalbomis. 1993 m. įsigijo specialybę dvasinio vadovavimo („spiritual direction") srityje. Jos straipsniai Šv. Rašto temomis spausdinami „Draugo" Kultūriniame skyriuje ir „Laiškai lietuviams" žurnale.

Šį vakarą Aldona Zailskaitė mus informavo apie jos dalyvavimą A.P.P.L.E. programoje, katalikiškų mokyklų dėstytojams Lietuvoje. Apie A.P.P.L.E. programą ir jos naudą Lietuvos mokytojams daugelis jau žinome, bet nebuvome girdėję apie atskiros grupės katalikiškų mokyklų dėstytojams, kuri pradėjo savo programą tik prieš porą metų. Ją remia ir Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa.

Be Aldonos, kurios programos dalis buvo Šv. Rašto pagrindai, dalyvavo ses. Jeanette Lucinio, Catholic Theological Union profesorė, ir Jim Simone, New York katalikiškų mokyklų vice-superintendentas.

Lietuvos katalikiškų mokyklų mokytojai, dalyvavę tuose kursuose, nebuvo religijos dėstytojai, bet įvairių sričių mokytojai.

Tą kursą dėstant, kaip pažymėjo Aldona, reikėjo pradėti visai nuo pagrindų, paaiškinant bažnytinių skaitinių, Šv. Rašto, bažnytinių švenčių ir jų prisiruošimą. Šitas katalikiškų mokyklų mokytojų supažindinimas su visa programa buvo tuo naudingas, kad mokytojai kiekvieną dieną buvo aktyviai įtraukiami į temų perdavimą, diskusijas, bažnytinių skaitinių parinkimą ir jų skaitymą.

Iš šitos paskaitos ir spaudos girdime Lietuvos mokytojų didelį susidomėjimą A.P.P.L.E. programa, perteikiamomis temomis, entuziastingai pritaikomomis klasėse. Žinoma, atsiranda ir kritikų, kurie (gal pavydo vedami, ar turėdami savo planus programoms) nori sumažinti A.P.P.L.E. naudą Lietuvos mokykloms. Tačiau tų programų-kursų dalyviai labai pozityviai atsiliepia į kursus ir nori kasmet dalyvauti.

Po įdomaus Aldonos Zailskaitės supažindinimo su katalikiškų mokyklų mokytojams nuvežta programa, buvo įvairių klausimų. Na, o diskusijos tęsėsi ir vėliau prie kavos puoduko.

Ačiū Ateitininkų namų valdybai už naują mintį tokias vakarones rengti kiekvieną mėnesį.

Karolina Kubilienė

Pasaulio Ateitininkų federacijos pirm. Juozas Polikaitis ir Lietuvos Ateitininkų fed. pirm. Vidas Abraitis Ateitininkų namuose, Lemonte.

STUDENTŲ SUSIRINKIMAS CLEVELANDE

Ar jūsų gyvenimas tuščias?

Ar jūsų dienos nuobodžios, vienodos?

Ar jūs trokštate sužinoti atsakymus į šiuos klausimus:

Kas mes esame?.. Kur mes einame?..

Kiek žmonių tikrai gali sutilpti į vieną 75-tų metų Volksvagoną?

Padiskutuoti šiuos bei kitus klausimus, atvažiuokite į šių metų pirmąjį Clevelando studentų draugovės susirinkimą sekmadienį, spalio 22 d., Dievo Motinos Parapijos mažojoje salėje, 12 val. vidudienyje. Dėl informacijos skambinkite Rimai Ješmantaitei — (216) 371-5298 ar Vidai Žiedonytei — (216) 944-8979. Visi kviečiami ir laukiami.

„ATEITIES" STUDIJŲ SAVAITGALIS

Tradicinis rudens „Ateities" studijų savaitgalis š.m. lapkričio 3—5 d. vyks Jaunimo centre, Čikagoje, ir Ateitininkų namuose, Lemonte. Savaitgalio programoje dalyvaus ir iš Lietuvos atvykstanti Aldona Žemaitytė, „Dienovidžio" redaktorė.

DAR VIENA GERADARIŲ TALKININKĖ

Vėl sulaukėme geradarės, kuri turbūt sekdama kitų loterijos laimėtojų pavyzdžiu, pusę savo laimikio, 50 dol., paskyrė Ateitininkų namams. Ačiū Eugenijai Baršketienei už šią auką.

Ateitininkų namų valdyba

SUSIRINKIMAS

Ateitininkų namų narių susirinkimas sekmadienį, lapkričio 19 d., vyks Ateitininkų namuose.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

+ + + + + + + + + + +

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel: 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirmad ir ketvrtd. 3 v. p.p.—6 v.p.p.
Kitomis dienomis — susitarus

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba 708-246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: **708-857-8383**

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505—127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2266

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Mattesson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktd. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Priima „Medicare Assignment".
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v p.p -7 v v antrd 12 30-3 v p p
trečd uždaryta ketvd 1-3 v p p
penkt ir šeštd 9 v r -12 v p p

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS. ŽAIZDAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W 55th St. Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S 79th Ave Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v v
išskyrus treč Šešt 12 iki 4 val p.p

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

SURENDER LAL, MD
Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

Dr. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext 6506

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val antr 2-4 v.p.p. ir ketv 2-5 v p.p
Šeštd pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Rimties valandėlė

SUSTIPRINK MŪSŲ TIKĖJIMĄ

Nors kasdien bendraujame su Jėzumi maldoje, nuolat pamatome savo žmogiškus apribojimus bei trūkumus ir tuomet mums atrodo, kad mūsų tikėjimas labai silpnas. Manome, kad, jei mūsų tikėjimas būtų stiprus, nepasiduotume rūpesčiams, galėtume lengvai paveikti kitus, iš karto nugalėtume visas savo ydas. Tuomet, kaip apaštalai šio sekmadienio Evangelijoje (Luko 17:5-10), prašome Jėzaus „Sustiprink mūsų tikėjimą". Ir Jėzus, lyg palaikydamas tokį tikėjimo supratimą, atsako: „Jei turėtumėte tikėjimą kaip garstyčios grūdelį ir įsakytumėte šitam šilkmedžiui: išsirauk ir pasisodink jūroje, — tai jis jūsų paklausytų".

Bet, norint suprasti, ką Jėzus nori pasakyti, visuomet svarbu atkreipti dėmesį į ištraukos vietą ir prasmę ilgesniame pasakojime, iš kurio ji paimta. Šį sekmadienį, kaip ir praėjusius kelis, girdime Jėzaus pamokymus mokiniams, kartu su juo einantiems į Jeruzalę, kur jis aiškina, ką reiškia būti jo mokiniu. Girdėjome Jėzaus pamokymus apie teisingą turto panaudojimą, kad Jėzaus sekėjas turi visa širdimi pasišvęsti tik Jėzaus sekimui — Dievo valios vykdymui: neįmanoma tarnauti dviem šeimininkams.

Šį sekmadienį girdime vieną Jėzaus pamokymų kaip elgtis, kai tikinčiųjų bendruomenės šeimoje pasirodo nuodėmė. Pirmame iš tų pamokymų (Luko 17:1-4) Jėzus pripažįsta: „Papiktinimai neišvengiami, bet vargas žmogui, per kurį jie ateina", ir tuomet Jėzus moko savo mokinius kiekvieną kartą atleisti mums nusikaltusiems, jei tik jie gailisi ir prašo atleidimo. Mokiniams toks atlaidumas atrodo per sunkus, ir jie pamano, kad turbūt jie stokoja tikėjimo, jei taip pritrūksta kantrybės.

Bet Jėzus, patvirtinęs jų pačių įsitikinimą apie tikėjimo galingumą, duoda palyginimą, kuriuo parodo, kad tokio tikėjimo įgyvendinimas – labai paprastas: tereikia tik ištikimai, kasdien, kuo geriausiai vykdyti savo pareigas, nors kartais jos ir vargina, ir norėtume, kad būtume stebuklingai nuo jų atleisti pailsėti. Bet Jėzus savo pasakojimu parodo, kad tokie norai — nerealūs: „Kas iš jūsų, turėdamas samdinį, ... jam grįžus iš lauko, sako: tuojau sėsk prie stalo? Argi nesako: prirenk man vakarienę. Susijuosk ir patarnauk, kolei aš valgysiu ir gersiu, o paskui tu pavalgysi ir atsigersi. ...Taipogi jūs, atlikę visa, kas jums buvo pavesta, sakykite: esame nenaudingi tarnai. Padarėme, ką turėjome padaryti".

Kaip ir ankstyvesniuose savo pamokymuose, Jėzus neleidžia apaštalams romantizuoti jo sekimo. Sekdami Jėzų į Jeruzalę, mokiniai negalėjo įsivaizduoti, kad tas, kurį jie mato kaip galingą, Dievo siųstą mesiją, gali sutikti tikrų sunkumų, net žiaurią mirtį. Todėl Jėzus jiems nuolat kartoja, kad sekimas juo yra nedėkingas darbas, jį atlikdami neturime laukti nei įvertinimo, nei padėkos iš tų, kuriems tarnaujame. (Svarbu pabrėžti, kad šis palyginimas jokiu būdu nėra pamokymas darbdaviams; Jėzus paima savo laikų žmonėms įprastą pavyzdį, norėdamas pamokyti, kad, dirbant Dievo darbą, nereikia laukti atlyginimo iš žmonių. Tačiau, mokydamas apie krikščionių santykius tarp savęs ir su kitais, Jėzus visuomet pabrėžia meilę, pagarbą ir atsakomybę kitam žmogui, dažnai bara išnaudotojus.)

Kad stiprus tikėjimas neišvaduoja iš sunkių gyvenimo aplinkybių, itin ryškiai išgirstame pirmame skaitinyje, pranašo Habakuko žodžiuose (Hab 1:2-3, 2:2-4). Būdamas pranašu karališkųjų rūmų šventykloje 7-me šimtmetyje prieš Kristų, jis matė intrigas, smurtą, apgaules ir jautėsi bejėgis prieš visa tai, lyg Dievas jo maldų neišklausytų. „Lig kolei, Viešpatie, reiks man dar šaukti, ir tu manęs neišgirsi?" Bet Dievas jį užtikrina, kad regėjimai, kuriuose jis matė nedorėlių pražūtį, „paskirtu laiku išsipildys" ... „Nors ir uždelstų, vis tiek lauk. ... Nedorėlis ima štai nykti, o teisusis liks gyvas", nes jis yra ištikimas Dievui. Iš mūsų tėra reikalaujama ištikimybės Dievui, vykdant jo valią, nors ir nematome savo triūso vaisių. Nors mes ir nematome, bet Dievas ištikimas ir veiksmingas.

Bet šv. Paulius Timotiejui primena, kad neužtenka tik pasikliauti Dievo duota malone. Jis rašo, kad tą Šventosios Dvasios dovaną, kurią gavome per Krikštą ir kuri buvo atnaujinta per Sutvirtinimą „rankų uždėjimu", turime nuolat savyje gaivinti. Kadangi gavome „ne baimės dvasią, bet galybės, meilės ir protingumo Dvasią", turime nesigėdyti būti jos liudininkais, nors labai sunkiose sąlygose ir atrodytų, kad jos nesame gavę. Čia Paulius save stato pavyzdžiu, kai kentėjo kalėjime. Paulius Timotiejų skatina neužmiršti pamokymų apie „tikėjimą ir meilę Kristui Jėzui". Ir mes sunkiose valandose turime neužmiršti, kad Jėzus apie jas mus įspėjo, ir tai sustiprins mūsų tikėjimą.

Aldona Zailskaitė

LENKIJOS PREZIDENTAS PUOLA LIETUVIUS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Lenkijos prezidentas L. Walęsa jau pradėjo priešrinkiminę propagandą. Savo šiandieninį svorį jis panaudojo iškilmingame paminklo dviems milijonams žuvusių Rytų Lenkijoje tautiečių atidengime Varšuvoje, ta pačia proga pasakydamas kalbą. Joje jis priminė 1939 m. rugsėjo 17 d. Raudonosios armijos įžygiavimą į Lenkiją, NKVD persekiojimus, kuriuos užbaigė... šovinistai lietuviai ir ukrainiečiai!

Tai didelis mūsų tautos įžeidimas, apkaltinant lietuvius lenkų žudynėm ar gal net prisidedant prie bendradarbiavimo su rusišku saugumu ar Gestapo organais.

Esu gimęs ir augęs lenkų okupuotame Vilniuje, gerai pažįstu sulenkėjusius Vilniaus krašto gyventojus, Krokuvos, Poznanės, Varšuvos ir kt. Lenkijos vietovių kolonistus, gerai prisimenu Vilniaus krašto lietuvių Golgotos kelią, kurį puikiai atvaizdavo Jeronimas Cicėnas istorinės vertės knygoje „Vilnius tarp audrų" ir gal dalinai suvalkų trikampio sūnus dr. Bronislovas Makauskas savo studijoje „Litwini in Polsce 1919–1939".

Nežinau, kokiais šaltiniais rėmėsi Lenkijos prezidentas, mesdamas lietuviams šovinistų vardą ar net kaltę. Gal tai žmonos Danutės ir jos draugės Gražinos tėvų nuopelnas (spėju, kad jie yra Vilniaus krašto repatriantai) ar Vilniaus krašto sulenkėjusių lietuvių (lenkų Lietuvoje nėra!) nuolatinė propaganda „Glos" laikraštyje? Sunku pasakyti. Tačiau Lenkijos prezidento mesti neteisingi bei įžeidžiantieji mūsų tautą žodžiai turėtų rasti atgarsį Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje, pareiškiant griežtą protestą ir kartu primenant 1939 m. rudenį išgelbėtus nuo bado ne tik Vilniaus krašto gyventojus, Lenkijos pabėgėlius mūsų sostinėje, lenkų karius, slapta išleidžiant juos į Prancūziją, Angliją.

Lenkijos karinis atstovas Lietuvoje plk. Leonas Mitkievič savo prisiminimuose rašo: „Nuo rugsėjo 15 d. iki spalio 15 d. apie 400 įvairių laipsnių karių gavo prancūziškas ir angliškas vizas ir jau apie 150 jų apleido Kauną" („Wspomnienia kowienskie", psl. 282).

Kitas klausimas — priešvalstybinė veikla. Jokia vyriausybė neleis svetimam gaivalui, slaptom organizacijom knaisiotis po jos pamatais, griauti jos santvarką. O sulenkėję lietuviai tą parodė jau 1939 m. lapkričio 2 d. Susirinkusi tūkstantinė minia Rasų kapinėse prie J. Pilsudskio motinos kapo ir jo širdies, pradėjo žygį į miesto centrą, skanduodama prieš lietuviškus šūkius. Aišku, tokią demonstraciją išvaikė mūsų policija prie Aušros vartų, parodydama stiprią ranką. Ar tai L. Walęsa laiko šovinizmu?

Lenkams to nepakako. Jie perėjo į pogrindį: pasirodė pirmi slapti laikraštėliai (teko skaityti), organizuotą veiklą pradėjo karininkai ir net moksleiviai, tuo atsidėkodami už lenkiškas mokyklas, lenkiškas knygas, spaudą, lenkiškas radijo žinias.

O gal sulenkėjusių lietuvių veikėjas Vilniuje Marcinkianiec (juk tai tikras Martinkėnas!) ar koks kitas šiandieninės Lietuvos veikėjas įteikė L. Walęsai Lenkijos karo atstovo prisiminimus, kadangi jų pabaigoje plk. L. Mitkievič rašo: „Tuo tarpu Lietuvoje vyriausybė ir tauta pilna pasitikėjimo, kad Lietuvos ir kt. Baltijos valstybių ateitis yra apsaugota. Įžygiavus 1939 m. lapkričio mėn. lietuviams į Vilnių (klaida — spalio mėn. 28 d. -K.B.), jie čia daugumoje rado lenkų ir žydų tautybės gyventojus. Lietuvių buvo nežymus nuošimtis. Apgailestauti tenka neužginčijamą faktą, kad lietuviška valdžia pritaikė labai klaidingą politiką Vilniaus lenkų gyventojų atžvilgiu. Lietuviai, iš gaunamų pranešimų Paryžiuje, veda Vilniuje ir Žečpospolitos žemėse eksterminaciniai šovinistinę politiką lenkų atžvilgiu, manydami, kad ir karui pasibaigus šios žemės paliks jų valdžioje" (Wspomnienia koweinskie", psl. 282).

Patartina L. Walęsai atkreipti dėmesį į Suvalkų trikampio lietuvių gyvenimą ir ten vedamą tikrą ekstreminaciniai šovinistinę politiką mūsų etninėse žemėse, draudžiant ligoninėse kalbėti lietuviškai, kovojant už lietuvišką žodį bažnyčioje, plėšiant mūsų trispalvę Lietuvos konsulato iškabą, neleidžiant steigti lietuviškas mokyklas, neduodant radijo ir televizijos laidų ir t.t. Tai, ką turi sulenkėję lietuviai mūsų valstybėje, pageidautų tik ketvirtadalio to paties Suvalkų trikampio lietuviai.

Rugsėjo 26 d. didieji Vokietijos dienraščiai pirmuose puslapiuose atspausdino Pavel Gračiovo pareiškimą, kad, priėmus į NATO eiles Lietuvą, Latviją ir Estiją, Rusija įsteigs naują karinį bloką.

Vokiškuose komentaruose labai taikliai pažymima, kad jokia kaimyninė valstybė nesijungs į Rusijos karinį bloką, kadangi Rusija nelaikoma galybe, o tik saugumo problema. Kodėl P. Gračiovas galvoja, kad šis aukštas palaiminimas bus suteiktas Baltijos valstybėms, anksčiau negu Lenkijai, Vengrijai, Čekijai? Bet ir pastarosios valstybės neįsijungs anksčiau 2000-ųjų metų.

Šaltas karas? Niekas tiek nenukentės, kaip tik pati Rusija. Kodėl P. Gračiovas kalba taip sumišęs? Vokiečiai pataria P. Gračiovui nešaukti jokių spaudos konferencijų ir vengti klaidingų pareiškimų.

Maironio lit. mokyklos mokiniai mokslo metų pirmąją dieną, rugsėjo 9 d., Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje.

Danutė Bindokienė

Už šventą lietuvišką žodį

Retai pasitaiko, kad tą pačią savaitę tektų sugrįžti prie jau gvildentos temos. Šį kartą darome išimtį dėl dviejų priežasčių: pirma — tvirto įsitikinimo reikalo svarbumu; antra — šį sekmadienį, t.y. rytoj, Čikagos priemiestyje (Lemonte) ruošiama ypatinga šventė, kurioje bus pagerbti lituanistinių mokyklų mokytojai. Kaip jau keletą kartų „Drauge" paminėta,tą pagerbimą ruošia Lietuvių tautinė sąjunga.

Lietuvis mokytojas už savo šeštadienių rytus, praleistus su lituanistinės mokyklos mokiniais, neieško pagerbimo ar pagyrimų. Taip pat nei vienas mokytojas nedirba dėl finansinio atlyginimo, nes kur kas didesnį uždarbį gautų, tas kelias valandas dirbęs parduotuvėje, valgykloje, įstaigoje. Pagrindinis variklis tiems nelengviems šeštadienių rytais lietuviukų tarpe yra idealizmas, įsitikinimas, kad mokslas, įgytas lietuviškoje šeštadieninėje mokykloje, pasiliks mokinio pasąmonėje visam gyvenimui, bus tarsi nematomos, bet nenutraukiamos, gijos, kurios jį tvirtai pririš prie savo tautos kamieno.

Yra labai žmogiška džiaugtis ir akivaizdžiu pastangų įvertinimu, ypač, kai tas viešas, iš visuomenės ateinantis, įvertinimas už darbą lituanistinėje mokykloje retokai pasitaiko. Nedaug mokinių su entuziazmu keliasi šeštadienio ryte ir ruošiasi į mokyklą; nedaug tėvų atranda laiko — ar noro — kartu su vaiku atsisėsti prie atverstos lietuviškos knygos; nedaug ir patys šiandien paima tokią knygą į rankas, prenumeruoja, skaito ir savo vaikams pasiūlo paskaityti lietuvišką laikraštį, tad išeina kaip toje pasakėčioje apie „atbulvyžį" vėžį: „Sūnelis eitų ir darytų, jei darant tėtį pamatytų..." Plačioji visuomenė taip pat stengiasi „nesikišti" į lituanistinių mokyklų veiklą — tegul dirba, aukojasi, remia tie, kurių vaikai šeštadieniais mokosi, arba — „ne mano paršai, ne mano ir kopūstai".

Kai buvome maži ir reikėjo piešti namą, daugumas pradėdavome ne nuo pamato, bet nuo stogo. Kaminas, iš jo besiranganti dūmų juosta, atrodė visai logiška vaikui, nors ir tas kaminas, ir stogas buvo pakibęs tuščiame popieriaus lape, be jokios atramos. Čia visai panašu į lietuvius, kurie nuvertina lituanistinių mokyklų reikšmę, bet vis tiek reikalauja, kad mūsų jaunosios kartos išaugtų patriotiškos, lietuviškos, įsijungtų į visuomeninę veiklą, perimdamos ją iš „pavargusių, išsisėmusių" vyresniųjų. Niekas dar neatrado formulės, kaip staiga dvidešimtmetį jaunuolį, niekad gyvenime aktyviai neįtrauktą į lietuvišką visuomenę, „paversti patriotu". Lituanistinė mokykla kaip tik yra ta pirmoji pakopa į savos tautinės tapatybės sampratą. Tiesa, nemaža dalis, net lituanistines mokyklas baigusių, pasirenka abejingumo kelią viskam, kas lietuviška, bet be mokyklų galbūt neturėtume ir tų veikliųjų, kurie savo darbais kelia pasididžiavimą ir džiaugsmą. Ar tebegyvuotų tautinių šokių ansambliai, rateliai, jei iš pat mažens vaikai nebūtų pamėgę šokį tautinių šokių pamokose šeštadieniais? Ar jaunimas jungtųsi į chorus, ansamblius, jei lietuviškoje mokykloje nebūtų pratinti dainuoti gražiąsias liaudies ir kitas lietuviškas dainas?

Nors lituanistinės mokyklos per 45 metus šiame krašte nebuvo nuolatinio visuomenės dėmesio centre, bet pakankamai pasišventėlių jų gyvastingumu rūpinosi ir išlaikė iki mūsų dienų. Tiesa, mokyklos keitėsi (kas stovi vietoje, užželia maurais, apsitraukia dumbliais), nes keitėsi jose mokiniai ir mokytojai. Mėgstame apverkti „senus, gerus laikus" ir su nepasitikėjimu žvelgti į naujoves. Bet naujovės yra būtinos besikeičiančių vertybių, technikos, patyrimų amžiuje. Teko ir man sėdėti abipus mokytojos stalo. Kai lituanistinės mokyklos pirmiausiai atvėrė duris, vos iš Vokietijos stovyklų atvykusiems, pabėgėlių vaikams, turėjome laimės mokytis iš Lietuvoje subrendusių, ten mokslus baigusių, pedagogų, kurių reikalavimai ir metodika nesiskyrė nuo nepriklausomos tėvynės mokyklų. Šiandien tie žmonės vargiai galėtų dirbti lit. mokykloje — mokiniai jų, o jie mokinių nebesuprastų. Tik nedaugelis vėliau prisitaikė ir įsijungė į lit. švietimą, bet jie ruošė būsimuosius mokytojus, kurie ilgainiui iš savo mokinių išaugino dabartinius pedagogus. Galbūt metodika yra modernesnė, atsinešta iš amerikiečių švietimo institucijų, lietuvių kalba ne tokia tobula, bet idealizmas, entuziazmas ir pasišventimas nepasikeitė. Visa tai pasisavins ir būsimos lietuvių mokytojų kartos, jeigu mes, lietuviškoji visuomenė, savo atsiribojimu ir paramos stoka nesunaikinsime lituanistinio švietimo. Reikia sveikinti Tautinės sąjungos sumanytąją šventę mokytojams pagerbti ir tikėtis, kad šia idėja „užsikrės" kitos organizacijos, kitos vietovės.

PRISIMINIMAI

AGOTA VIŠČIŪTĖ-ŠUOPIENĖ

14

Spalio 29-toji. Šiandien laiminga diena. Buvau bažnyčioje kur susitikau lietuvių, vakar tik atvažiavusių. Jie daugiausia iš Šiaulių, Tauragės, o yra ir iš Vilniaus. Aplankėme juos. Jų daug. Eilėmis pasikloję ant grindų gultus. Yra čia įvairių profesijų ir įvairaus amžiaus žmonių. Visi jie bėga nuo bendro priešo – komunizmo, visi ištikti vienodo likimo. Daug vaikų serga. Žmonės pavargę ilgoje kelionėje. Tikisi pailsėti ir gauti darbo. Nunešiau jiems, ką turėdama, nuo savęs nutraukdama. Klausinėjo jie apie darbo sąlygas bei bėglių traktavimą. Pranešiau broliams Mekams ir Dominykui Blažiui, kad sulaukėme daugiau tautiečių. Visi kartu nuėjome jų aplankyti. Grįžau jau sutemus ir radau atvažiavusi brolį Joną. Mažai teko su juo pasikalbėti, nes 8 val. turėjo grįžti. Bėgo jis iš Įsručio paskutiniu momentu ir norėjo patekti į Bad-Segeberg ar pas mane. Netikėtai buvo policijos sulaikytas ir privalėjo pasilikti Hamburge, tame nuolat drebančiame mieste. Baisu, kad neįvyktų nelaimė. Gal Dievas saugos, meldžiuos kasdien, prašydama jam palaimos.

„Ateities" žurnale radau keletą adresų, pagal kuriuos sužinojau Kazio Bručo lauko pašto numerį ir tuoj jam parašiau. Tai mūsų kaimynas.

Mūsų latvaitės parodė visą savo menkystę. Jos kelios buvo nuėjusios pas tuos bėglius, grįžusios tyčiojosi iš jų vargo ir džiaugėsi, sakydamos: „Gerai jiems, išvežė mus, o dabar ir patiems prisiėjo paskui mus bėgti". Argi geras žmogus galėtų taip kalbėti, matydamas vargstančius. Aš joms taip ir pasakiau. Dabar daugiau nebekalba apie bėglius man girdint, žino, kad aš jau daug suprantu rusiškai.

Šiandien Veroniką išvežė į Hamburgo ligoninę. Neramu — girdėti bombarduojant toj pusėj. Negaunu laiško iš Jono. Jis gi Hamburge.

Pasiunčiau ir Marijos Stirnickaitės dukrai laiškus. Šiandien jau keturi mėnesiai kaip palikau Panevėžį. Buvau pas gydytoją. Nedirbu, nes fabrike nėra darbo ir todėl mūsų dauguma turės eiti dirbti pas ūkininkus. Nenoriu ten, nes neturiu tam aprangos. Dabar vis labiau jaučiu šiltų drabužių trūkumą. Maniau iki žiemos baigsis karas ir nenorėjau kelionėje apsisunkinti — neėmiau nieko šilto. O, jei būčiau žinojusi, kad be persėdimo važiuosime. Gaila dabar visko palikto kaip albumų, archyvų, vilnonių siūlų bei drabužių. Neturiu pasiėmus nė savo šeimos fotografijų, o grįžusi gal nieko neberasiu.

Čia labai drėgnas klimatas. Daug lietaus ir mažai saulės — jūrinis klimatas, nes iki jūros vos 35 km. Žiemą daugiau dešimties laipsnių šalčio nepasitaiko. Mažai sninga, bet visgi turėsiu pašalti ypač dabar, kai dirbu šaldytuve.

Paskyrė mane dirbti virtuvėje, tai vis geriau, negu pas ūkininkus laukuose.

Vakar buvo atvažiavęs brolis Jonas, su kuriuo aplankėme brolius Mekus ir kitus lietuvius. Šiandien jis išvažiavo. Buvo pas mane atėję du tautiečiai kooperatininkai: tai Antanas Žydelis ir Julius Miliušas. Iš jų sužinojau apie kitus naujai atvykusius lietuvius.

Lapkričio 30 d. Seniai berašiau dėl blogo užtemdymo. Šefas išsukiojo lemputes. Vieną pasisekė nuslėpti, tai ir spiečiamės visos prie jos. O mūsų daugiau kaip 50 moterų. Langus uždangstome antklodėmis, o kartais ir visai nedegdavome šviesos, eidavome gulti su „vištomis", kaip seni žmonės sako. Šiandien jau užtemdymas sutvarkytas, lempos grąžintos ir rašau laiškus. Rašau nepažįstamiems žmonėms, ir jie man parašo. Sekmadienį buvau Hamburge aplankyti Joną. Pirmą kartą tame milijoniniame mieste. Toks senas ir didingas, tačiau taip žiauriai sunaikintas ir vis dar daužomas.

Gruodžio 12-toji. Sergu angina ir gripu. Susirgau pirmoji, o po manęs ir kitos. Sergame dešimt mergaičių, kurios jau rytoj turėtų eiti į darbą. Nusibodo ir man gulėti, noriu į darbą, bet temperatūra vis tebėra aukšta. Kitos sirgo lengviau. Gerai, kad visos išeina į darbą, tai bus ramiau. Guliu viena šaltoje „špokinyčioje" ir svajoju iki ašarų. Kaip anuomet žydai verkė sugriautos Jeruzalės, taip aš dabar verkiu sunaikintos savo tėvynės. Išguita kaip paukštis iš savo lizdo, palikusi visą, kas brangu, prisiglaudžiau čia. Jei mama dar gyva, tai ji rūpinasi ir galvoja apie mus. O, kad ji žinotų, kad tas jos trejetukas ramiai ir saugiai jaučiasi. Jie, mūsų šeimos dalis, tikriausia didesniame pavojuje, nei mes trys. Ir kodėl jie pasiliko? Ko jie tikėjosi? Gal vėliau ir būtų manimi pasekę, bet jau buvo per vėlu. Gal klaidžioja jie dabar kur miškuose, nesileisdami išgabenami į Sibiro tundras. Mūsų vyriausiasis partizanauja ir gal daug okupantų paklos jis, keršydamas už sunaikintą tėvynę ir sugriautą šeimą. Vyteniukas, tas jo pirmasis sūnus, sergantis parvežtas iš Vilniaus. Ar jis išgijo? O gal mirė? Jaunesni galėjo trauktis ir netgi frontą pereiti Vokietijon. Kaip šeima su sergančiu vaikeliu, kaip jie? Likosi jie ten ginti tėvynės nuo priešų. Kas jų laukia? Žus jie tėviškės griuvėsiuose. Mes grįžę mažai jų terasime. O kuomet grįšime? Gal niekuomet. Gal klajosime ir mes kaip žydai kad klajojo, išblaškyti po pasaulį. Jei komunizmas Lietuvoje įsitvirtins ir Lietuva bus Rusijos okupuota, aš lieku čia — Vakaruose.

Dievas myli Lietuvą. Verti buvome bausmės, tai dabar kenčiame. Galgi vėl po vargų galėsime laisve džiaugtis, gal išmoksime tą laisvę labiau branginti.

(Bus daugiau)

DARBAI IR RŪPESČIAI ŠVIETIMO TARYBOJE

Regina Kučienė nuo 1985 m. priklauso JAV LB Švietimo tarybai ir jau trečią kadenciją yra jos pirmininkė. Prasidėjus naujiems mokslo metams, norime išgirsti R. Kučienės pasisakymus apie šių dienų lituanistines mokyklas, ryšius su Lietuva ir kitus klausimus.

— Šiemet JAV lituanistinis švietimas švenčia sukaktį. Daug JAV lituanistinių mokyklų švenčia savo gyvavimo sukaktis. Prašau kai kurias sukaktis paminėti.

JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė.

— 1994-1995 metais sueina 45 metai, kai į JAV atvykę lietuviai pradėjo steigti pradines ir aukštesniąsias mokyklas. Jas daugiausia steigė prie lietuviškų parapijų. Vėliau pradėjo veikti atskiros mokyklos lituanistiniams dalykams dėstyti. Pirmosios lit. mokyklos įsteigtos Bostone, Čikagoje, Los Angeles ir kitur, tad jos ir švenčia savo sukaktis.

— Lietuvių visuomenė gal tik sliai nesupranta švietimo tarybos darbų, rūpesčių bei atsakomybės. Kokius pasiekimus paminėtumėte iš kiekvienos Jūsų kadencijos?

— 1985 m., būdama Švietimo taryboje tautinio auklėjimo koordinatore, įvedžiau naujovių į vaizdinių priemonių sistemą, kaip antai: patrauklių spalvotų plakatų, aplankų, knygelių iš Sibiro kankinių, partizanų kovų ir „Aušros" ištraukų paruošimu. Buvo paruoštas 270 skaidrių komplektas iš Lietuvos vaizdų, kurie anais laikais būdavo rečiau prieinami.

XII LB tarybos krašto valdybos pirm. dr. Antano Razmos buvau pakviesta Švietimo tarybos pirmininkės pareigoms. Mano tikslas buvo pritaikyti mokyklinę programą naujai kartai, nes ankstyvesnioji programa nepatenkino šios kartos poreikių. Peržiūrėjimas ir leidimas naujų vadovėlių pareikalavo daug laiko ir pastangų. Vėlyvesnioje kadencijoje dėmesys buvo atkreiptas į paruošimą ir spausdinimą pagalbinių mokslo priemonių — darbo knygelių. Suinteresuoti ir paskatinti knygų skaitymą buvo ruošiami pritaikyti knygai pratimų sąsiuviniai. Rašinių, piešinių, geografijos albumų konkursai sulaukė susidomėjimo ir puikių rezultatų. Dalyvavusių konkursuose skaičius siekė 217 mokinių. Laimėtojams skiriamos premijos per Lietuvių fondą iš prel. Juozo Prunskio specialiai įsteigto konkursams fondo. Lituanistinėse mokyklose įkurtos priešmokyklinio amžiaus vaikų klasės ir paruošti jų lygiui vadovėliai bei kitos vaizdinės priemonės.

Kiekvienais metais ruošiamos mokytojų pasitobulinimui darbo konferencijos, vykstančios Čikagoje. 1994 m. vyko dvi darbo konferencijos: Lemonte, IL ir Putname, CT. Antrosios organizavimu rūpinosi Bostono lit. mokykla.

PL Seime, vykusiame Lemonte, visuomenės dėmesiui LB Švietimo taryba suruošė mokyklinių vadovėlių bei kitų mokyklinių priemonių parodėlę, kurią atidarė LR Švietimo ministras Darius Kuolys.

Prieš 29 metus pradėtos mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitės, tęsiamos toliau, didelį dėmesį kreipiant mokytojų apskrito stalo diskusijoms. Studijų savaitėje paraleliai tęsiami, lietuvių kalbos kursai suaugusiems įgauna vis didesnį susidomėjimą. Šių kursų pradininkas ir širdis, pedagogas Bronius Krokys išėjo į Emeritus.

— Kokius rūpesčius matėte kiekvienos JAV LB Švietimo tarybos kadencijos metu? Juk dirbote Lietuvos okupacijos bei nepriklausomybės laikotarpiu, dirbote kelių JAV LB Krašto valdybos pirmininkų valdybose. Kaip šie laikotarpiai skyrėsi?

— Neišvengiami skirtumai būna tarp žmonių ir jų vadovavimo metodų, juo labiau, kad paskutiniuoju metu keitėsi pirmumai, pasikeitus sąlygoms Lietuvoje. Buvo metas, kai didesnis dėmesys buvo kreipiamas Lietuvai, pavyzdžiui: Švietimo taryba išsiuntė 4 talpintuvus su mokykliniais vadovėliais, kurie tuo metu buvo labai reikalingi. Dabar gi perkam puikias, šių dienų jaunimui pritaikytas, knygas iš Lietuvos.

Šiuo metu Švietimo tarybos dėmesys yra stiprinimas lit. mokyklų išsilaikymui, nes finansiškai beveik visos sunkiai verčiasi. LB Švietimo tarybos skelbiami kasmetiniai vajai atneša vis mažesnius rezultatus, nes žmonės asmeniškai daugiau įsipareigoja šelpti savo gimines Lietuvoje. Be Lietuvių fondo paramos ir minėto vajaus įplaukų lituanistinis švietimas nebeišsiverstų.

Pastaruoju metu, didėjant naujų ateivių skaičiui, atsiranda naujų rūpesčių, t.y., kaip integruoti naujus mokytojus į esamą sistemą ir kai kurių atvykusių šeimų finansinį nepajėgumą padengti susidariusias mokyklines išlaidas.

— Kiek šiuo metu veikia lituanistinių mokyklų? Kokios yra seniausios, naujausios, didžiausios, mažiausios? Kokie jų pasisekimai, rūpesčiai, JAV LB Švietimo tarybos rolė, jas remiant?

— Veikia 23 lituanistinės mokyklos. Naujausios mokyklos yra Seattle, WA ir Colorado valstijoje, įsisteigusios pereitais mokslo metais. Šiemet įsisteigė Racine, WI, kurioje užsiregistravo 20 lietuvių kilmės vaikų.

Jos visos lygiai svarbios mažame lietuviškame telkinyje. Mokinių skaičius nusistovėjo. Jau daug metų lituanistines mokyklas lanko maždaug tūkstantis mokinių. Šių metų duomenis Švietimo taryba gaus iš vedėjų gruodžio mėnesį, kai bus užpildytos paramos anketos. Iš pokalbių su vedėjomis aiškiai pastebimas mažųjų prieauglis — priešmokyklinio amžiaus vaikų atėjimas į priešdarželinį skyrių. Tai parodo jaunosios kartos tėvų dėmesį savo kilmei.

Kai kuriose mokyklose trūksta vieno ar kelių skyrių. Jei neatėjo mokinių į pirmąjį skyrių, tai kitais metais nėra mokinių antrajame. Ir taip nusitęsia per visą pradinę mokyklą.

Lietuvių kalbos silpnėjimas kelia didelį rūpestį. Šiuo metu LB Švietimo tarybos koordinatorės mokykliniams reikalams su skyrių mokytojoms peržiūri programas, daromi keitimai. Silpnėjant lietuvių kalbos lygiui, atsiranda norinčių pasiduoti silpnėjimo procesui ir lengvinti mokymo krūvį. Ši Švietimo taryba tokiai galvosenai nepritaria ir dės visas pastangas kelti, bet tik ne smukdyti, esantį lygį.

— Kokią rolę turi atsidariusios durys į Lietuvą, — mokslinių medžiagų apsikeitimai, parama, Lietuvos emigrantų atvažiavimas į JAV, lituanistinių mokinukų važiavimas į Lietuvą ar susitikimas su giminėmis ir kitais iš Lietuvos, lietuvių kilmės žmonių susidomėjimas savo protėvių kalba, kultūra, kraštu?

— Ilgas klausimas, o atsakymas trumpas. Lietuvos nepriklausomybės atstatymas visokeriopai yra teigiamas. Perkam gražias knygas, mokiniai su tėvais lankosi Lietuvoje, dalyvauja didžiuosiuose renginiuose ir gauna konkretų savo kilmės sąvokos supratimą.

Į Švietimo tarybą kreipiasi lietuvių kilmės amerikiečiai, norintys užmegzti ryšius su Lietuva, giminėmis ir pramokti lietuvių kalbos. Tam yra paruošta geros mokomosios medžiagos. Taip pat amerikiečiai, vykstantys į Lietuvą tarnybiniais reikalais, įsigyja reikalingų žinių.

— Kokius planus ir projektus JAV LB Švietimo taryba žada įgyvendinti per ateinančius mokslo metus? Kokie įsipareigojimai „Švietimo gairių" ir „Eglutės" leidimo reikalais? Kokie įsipareigojimai išleisti vadovėlius bei knygas?

— Svarbiausias projektas yra programų gairių nustatymas, kuris pareikalauja daug laiko ir energijos. Reikalingas nuolatinis peržiūrėjimas, atnaujinant išsibaigusias pratimų laidas. Kai kurių vadovėlių nebeperspaudinsime, nes nebetinka šių dienų mokinių poreikiui. Reikia surasti, kas mums paruoš naujus.

„Švietimo gairės" yra sklandžiai spausdinamos „Pasaulio lietuvyje", supažindindamos visur gyvenančius lietuvius su JAV švietimu.

„Eglutė" išgyvena prenumeratorių smukimo laikotarpį. Buvę skaitytojai užaugo, o naujų neatsiranda, nes tėvai nerodo intereso. Jei prenumeratorių nepadaugės, „Eglutė" beveik po 50 egzistavimo metų turės išeiti daugelio žurnalų likimo keliu. Noriu pažymėti įdomų faktą, kad Lietuvoje „Eglutės" skaitytojų skaičius beveik prilygsta mūsiškiam. Lietuvje skaito ir įvertina šį vaikų žurnalą.

Bandymas „Eglutės" turinį įtraukti į lituanistinių mokyklų programą sunkiai einasi, nors F. Zapolis asmeniškai yra užsakęs Maironio (Lemonte) ir Čikagos lit. mokykloms po dešimt egzempliorių.

— Artėja didelė šokių šventė 1996 m. vasarą. Kaip bus įtrauktos JAV lituanistinės mokyklos? Ar repeticijos ir pasiruošimas šokių šventei kelia Jums ir lituanistinių mokyklų vedėjams kokių rūpesčių?

— Tautinių šokių šventė, didžiulis lietuviškumo manifestas, kas keleri metai suburia lietuvius beveik iš viso pasaulio, todėl lit. mokyklos iki šiol aktyviai dalyvaudavo festivalio renginyje. Dalyvių skaičius būdavo didžiulis. Deja, paskutiniuoju metu girdisi pareiškimai, kad lituanistinių mokyklų mokiniai turėtų dalyvauti šalia mokyklų esančiose tautinių šokių grupėse. Taip pat yra nuomonių, kad lituanistinėse mokyklose tautinių šokių pamokas reiktų panaikinti, o jaunimas įsijungtų į esamas grupes. Toks galvojimas neatitinka LB Švietimo tarybos lit. mokyklų programai, nes tautiniai šokiai yra ir bus dalis pamokų. Ne visi mokiniai įsijungę į tautinių šokių grupes, todėl jų išskyrimas būtų nedovanotinai žalingas. Mokyklos mokinių dalyvavimas Tautinių šokių šventės parade sukeldavo žiūrovų pasigrožėjimą.

— JAV Lietuvių Bendruomenė ir jos tarybos kartais susilaukia lietuvių visuomenės kritikos. Kartais Lietuvoje manoma, kad JAV LB ir jos tarybos yra galingos, ir turtingos, beveik valdžios statusą turintys veiksniai. Būtų pravartu patikslinti tokią nuomonę apie JAV LB Švietimo tarybą.

— Kritikos iš lietuvių visuomenės negirdėti, o, kad Lietuvoje rašantys į spaudą nesupranta mūsų padėties, yra visai realu, nes iki šiol Amerika mūsų tėvynainiams buvo už neprieinamo horizonto. LB Švietimo taryba mielai suteikia informaciją jos ieškantiems, bet finansinė parama, pagal LB Švietimo taryboje nuostatus, yra teikiama lituanistinėms mokykloms. Tai yra mūsų paskirtis ir tikslas.

LB Švietimo taryboje yra dešimt narių, kurie entuziastiškai yra įsijungę į tarybos darbus, nuoširdžiai prisideda prie jų vykdymo.

— Dėkui Reginai Kučienei už jos atsakymus į šiuos klausimus ir už jos nepailstamą darbą lituanistinio švietimo labui JAV-bėse.

Kalbėjosi **Ramunė Kubiliūtė**

Jaunieji stovyklautojai šios vasaros Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje.

Nuotr. **Viktoro Kučo**

„Svieto — devynios galybės..." tiek daug susirinko dalyvių — jaunų ir paaugusių — į Mokytojų studijų savaitę Dainavoje šią vasarą.

Nuotr. **Viktoro Kučo**

MOKYSIS LIETUVIŲ KALBOS

Mokslo metų išvakarėse Visagino (buv. Sniečkus) kultūros ir kalbų mokymo centre buvo registruojami miesto gyventojai, norintys lankyti valstybinės lietuvių kalbos kursus. Šiemet pirmą kartą formuojama viena grupė, kuri mokysis pagal aukščiausios — trečios — kategorijos lietuvių kalbos mokėjimo reikalavimus. Mokslas truks maždaug penkis mėnesius, užsiėmimai vyks tris kartus per savaitę po 2 akademines valandas.

Lietuvių kalbos kursai bus nemokami visiems, kas juos lankys pirmą kartą. Šią teisę praras žmonės, neišlaikę kvalifikacinių egzaminų arba tris kartus praleidę užsiėmimus be rimtos priežasties.

TRAGIŠKO POETO TĖVIŠKĖJE

HENRIKAS KUDREIKIS

Prie Žemaičių Kalvarijos sustoju pakelėje. Čia 1944 m. spalio pradžioje okupanto raudonarmiečio šiaip sau paleistas tanko sviedinys nuskynė vieną iš žymiausių jaunosios Lietuvos poezijos žiedų. Vytauto Mačernio netikėta, kažkaip klastinga mirtis sukrėtė visus poezijos mėgėjus. Dėl vykstančių fronto veiksmų namiškiai iš lentų sukaltame karste skubiai palaidojo tėviškės kalnelyje, vidury laukų, kur Vytautas nuo vaikystės dienų vaikščiodavo, dažnai su savo senole.

Plungės mokytojo Vytauto Eiduko dėka, surandame poeto žuvimo vietą, kuri pažymėta atitinkama lenta. Aplankome čia pat gyvenantį žymų kraštotyrininką Konstantiną Bružą, kuris sutinka pabūti mūsų vadovu. Jis man dovanoja paskutinę išleistą Mačernio poezijos ir prozos knygą.

Siauručiais Šarnelės kaimo keliukais, kur pagal poetą „čia teka pavasario vandenys, ežerai, į dangų kelias debesys ir paukščiai, klegiantys tavo miškuose". Vytauto gimtinės šiaurės keliu pasiekėme porą trobelių.

Buvo pats vidudienis, bet šiandien mergaitės neskambino pietums varpeliais, kaip poetas rašė pirmoje vizijoje. Bet mačiau saulės spindulius ant klevo lapų. Ėjau per gilią pievą. Sustojęs paklausiau, ar nežvengia perkūno oželiai, nes juodi debesys kilo virš kalvų.

Nuo daugybės gėlių lyg svaigsta galva. Po tiek daug kartų skaitytų „Vizijų", kad dabar eidamas, prie upelio pradedu ieškoti piemenėlio su meldu rankoje. Bet šiandien taip čia ramu, nesigirdi traliavimo, kuris smelktųsi į širdies gelmes. Ieškojau seno apleisto sodo. Nei jo, nei tvenkinio, nei statinių, pro kuriuos poetas vandenin palinkusioje obels šakoj matė seniai padžiautą mirusios senolės skarą.

Eidamas per poeto tėviškės laukus, jaučiu karštos vasaros kvėpavimą. Skraido plevenantys paukščių būriai, dūzgia bitelės, supasi įvairiaspalviai drugeliai. Prieiname pamažu prie tankiai medžiais apaugusios kalvos. Gražesnės vietos Vytauto kapui niekas negalėjo parinkti.

Kadaise poetas rašė: „Žinau, kad žemėje yra vieni namai". Aš stoviu jau prie jo amžino namelio, metaline tvorele aptverto. Kapuose keturi kadagiai, gale — akmeninis paminklas su iškaltu poeto veidu. Gražių gėlių lovelis. Kapo papuošimai, matyt įrengti dar bolševikmečiu, nes katalikui Mačerniui trūksta kryžiaus.

Kažkaip liūdžiu, kad neatsinešiau gėlių. „Aš neturiu nieko daugiau dovanoti, kaip tas gėleles", rašo poeto draugas ir artimas kaimynas, poetas Paulius Jurkus.

Grimstu praeitin. 1938 m. vasara. Gamtos draugo ekskursija, Nemune ant garlaivio, kažkur netoli Tilžės. Po poezijos ir dainų vakaro, kur Vytautas Mačernis skaitė vieną eilėraštį, suvalkietis poetas (žuvęs Antrojo pasaulinio karo metu) Vytautas Čėsna supažindino su „Ateities" poetu Mačerniu. Buvome abu aukštesnės klasės mokinukai, vienmečiai, bet aš ne poetas, tik pradedantys šį tą rašinėti. Vytautas atrodė gana nedrąsus, bet šviečiančiu nekasdienišku, sakyčiau poetišku veidu. Kalbėjome apie poeziją, moksleivių spaudą. Iš kitų jo sakinių, prisimenu: „Mes dar susitiksime". Susitikome tik po 57 metų, kitokiomis aplinkybėmis.

Šiandien prie jo kapo maloniai prisimenu jo mokslo draugų-poetų epitafijų eiles: „Žemė tavo kūną paskandino savy, pasupusi ant rankų". Alfonsas Nyka-Niliūnas. „Tavo galvą padėjo ant drožlinio pagalvio ir giliai akyse tebegyvą dangų užžėrė žeme". Henrikas Nagys.

Žinodamas, kad aš nepaprastai žaviuosi Mačernio poezija, mano vyresnis kolega, a.a. Česlovas Grincevičius, mano vardo dienos ir „Šatrijon" priėmimo proga dovanojo man vienintelį turimą Romoje išleistą „Vizijų" egzempliorių. Iki šios dienos tai liko man brangiu turtu.

Poetas Vytautas Mačernis.

Stovint prie poeto kapo, supratau, kodėl jis galėjo parašyti šias eiles. Iš aplinkos veržiasi poetiškos versmės. Metų metais man nepaprastą įspūdį paliko Vytauto eilėraštis: „Laiškas mirusiam draugui":

„Turiu prisipažinti, kad nieko negaliu pranėšti, / Žemėj, kas didinga — tai jaunystė mumyse. / Jei nori — galime kartu į praeitį akis atgręžti / Ir paskutinį kartą pamatyti ją važiuojant saulės vežime".

Žiaurus likimas nuskynė poeto jaunystę. Gal su pavydu poetas paliko šią žemę, jaunystę ir audringas svajones. O kadaise, pagal eiles, jis buvo tvirtas, kaip ąžuolas, išdidus, kaip aras, ištiesęs erdvėje sparnus.

Poeto didžioji meilė buvo senolė. Trečioje vizijoje jis lyg mato, kaip ji nuklysta tolyn, kur tolimam danguj du debesėliai, balti, balti, lyg jūroj du maži laiveliai.

Pakeliu galvą į dangų, ar nepamatysiu ten dviejų debesėlių, ant jų besisupančio poeto Vytauto ir jo mylimos senolės.

Ilsėkis ramiai, poete, mūsų brangioje Žemaičių žemėje...

Prie poeto Vytauto Mačernio kapo

PREL. J. KUČINGIS LIETUVOS SPAUDOJE IR ATSIMINIMŲ KNYGOJE

Prel. Jonas Kučingis

Lietuvos spaudoje šiuo metu pilna rimtų studijų ar šiaip plačių straipsnių apie išeivijoje žymius žmones. Tuo bandoma atpirkti tą didžiulę išeivijos nuopelnų nepripažinimo ir nutylėjimo, o gal tiksliau — jos menkinimo skriaudą. Jau keleri metai iš eilės vienas įdomiausių Lietuvai mūsų, Los Angeles, žmonių yra prelatas Jonas Kučingis, apie kurį mielai rašo tiek Vilniaus ir Kauno, tiek ir Žemaitijos spauda. Tokie laikraščiai, kaip „Kauno diena", „Žemaičių saulutė" ir „Sūduva" šią vasarą išspausdino plačius straipsnius apie gerbiamo prelato veiklą.

Prelatas mielai yra davęs eilę interviu spaudai, kurioje garsiai reiškė savo mintis apie matytas negeroves persitvarkančioje Tėvynėje. Daug karčių minčių išsakė apie lietuvio prarastą doro ir gero darbininko vardą, girtuoklystę, apsileidimą ir nesąžiningumą. Straipsnyje „Laisve reikia mokėti džiaugtis" („Kauno diena", 1995, birželio 20, Nr. 143) Prelatas išsakė mintis apie dabartinius emigrantus, užplūdusius Vakarų demokratinius kraštus. Jis rašo: „Laisvę Lietuva gavo iš Dangaus, nes per žmones veikė pati Dievo apvaizda. Dalis žmonių nepajėgia tos laisvės pakelti. Ir tai yra natūralu. Tačiau dabartiniai emigrantai, atkeliavę iš Lietuvos, siekia tik kuo greičiau praturtėti, pasipuošti, nusipirkti gražias mašinas ir beveik jokios kalbos apie patriotizmą, norą jungtis į jau esančias lietuviškas organizacijas". Matyti, kad šių dienų emigrantų kratymasis lietuviškos veiklos sukėlė didelį prelato Kučingio nerimą. Jo pragyventas gyvenimas, veikla ir rūpestis yra neatsiejamai susiję su sąžiningu darbu Tėvynei ir tarnavimu Dievui.

Mūsų mielas prel. J. Kučingis yra ne tik populiarus lietuviškoje spaudoje, bet ir pats išbandė plunksnos brolių darbą. Šią savaitę pasirodė nedidelės apimties jo paties parašyta autobiografija, pavadinta „Mano gyvenimo takais". Autorius yra vienas tų žmonių, kurie stengiasi atkurti tikrus įvykius, laikotarpį, kuriame gyveno, žmonės, kuriuos sutiko ir teko bendrauti. Nors knygutė nedidelės apimties, bet aprašo ilgą laiko tarpą — nuo pirmųjų vaikystės atsiminimų, gyvenant Šnypšlių kaime, Švėkšnos parapijoje, iki atvykimo į užjūrį tarnauti Dievui ir žmonėms Los Angeles.

Šis 40-ties metų laikotarpis pilnas garbiojo žemaičio pergyventų įvykių, susitikimų ir netekties. Tai Pirmojo pasaulinio karo gaisrai ir Nepriklausomybės paskelbimas Lietuvoje, sovietų okupacija, Antrasis pasaulinis karas ir sovietų okupacijos grįžimas. Per tą laiką Kučinskų Jonukas (pavardę Kučingis įgijo Amerikoje) išaugo, įstojo į Kunigų seminariją, ją baigė ir skelbė Dievo žodį ten, kur būdavo paskirtas. Kunigavo daugelyje Žemaitijos vietovių: Šilalėje, Telšiuose, Varniuose, Kražiuose, Švėkšnoje. Ir visur kunigas Kučinskas buvo mylimas, kadangi jis visiems rasdavo gerą žodį ar patarimą.

Gyvenimas lėmė jam sutikti daug garbių ir ryškių asmenybių, kurios padėjo surasti vietą gyvenime, iškęsti visus vargus ir tapti šviesuliu kitiems. Ne kartą patekus į sovietinį KGB ar vokiečių Gestapo rankas, jį gelbėjo tik Dievas. Įsijungęs į karo pabėgėlių srautą, kunigas Kučingis matė vargą, kaip ir visi netekusieji namų. Lageriuose, pilnuose panašaus likimo žmonių, kunigas buvo ten, kur reikėjo kelti žmonių nuotaikas, žadinti viltį ir stiprinti tikėjimą.

Iš prelato Macijausko gavęs kvietimą vykti į Ameriką, vyksta ten. Ir čia pradeda veiklą, kurios dėka lietuviai emigrantai išeina į viešumą, aukomis pastatoma bažnyčia, parapijos namai, sukurtos lietuviškos organizacijos, lituanistinė mokykla, pradedamos organizuoti Lietuvių dienos. Šių, paskutinių įvykių šioje nedidelėje knygutėje nėra. Apie juos tik žino žmonės, gyvenantys Los Angeles. Tikimės, kad sulauksime šio įdomaus gyvenimo aprašymo tęsinio, nes vaga išvaryta gili.

Malonu paimti į rankas šią nedidelės apimties knygutę, kuri labai primena patį prelatą — nedidelė, kukli, bet turiniu nepaprastai turtinga. Kiek čia įvykių ir faktų, kiek čia pavardžių, žinomų ir primirštų. Tiesiog stebėtis reikia, kaip gamta apdovanojo mūsų prelatą nuostabia atmintimi ir kilnia pareiga papasakoti apie kitus žmones, jų likimus. O gal tai yra tikrąji Dievo dovana ar paskirtis papasakoti kitų likimus, tuo atiduodant visų mūsų pagarbą dirbusiems ir mirusiems Lietuvos šviesuoliams ar žuvusiems kankinio mirtimi.

Tvirtai tikiu, kad vieno ryškiausių Los Angeles bendruomenės nario kunigo prelato Jono Kučingio knyga daugelį sudomins kaip didelės išliekamos vertės kūrinys.

Regina Gasparonienė

KELIONĖS KELIONĖMS NELYGIOS

Mūsų kelionės į Lietuvą yra reikalingos ir vertingos. Ten esantieji tautiečiai mūsų laukia, ilgisi. Savo apsilankymu išsklaidome ir paįvairiname jų kasdienybę, parodome, kad užjūrio lietuviai jų neužmiršta. Malonu, kai ten sutikti lietuviai apie mus gražiai atsiliepia, tad ir vienu sakiniu išreikštas pasitenkinimas apie ten nuvykusį iš Los Angeles prel. Joną Kučingį yra labai iškalbingas: „Dideliais darbais, tarsi šaknimis svetimon žemėn įaugo, nors mintimis ir jausmais jis liko gyventi Lietuvoje".

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo prel. J. Kučingis jau trečią kartą lankėsi Lietuvoje. Būtų galima ištisus tomus prirašyti apie jo nuveiktus darbus tėvynėje ir išeivijoje, bet pravartu paminėti, kad prel. Jono Kučingio pastangomis ir lėšomis buvo perkeltas pirmojo Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebono prel. Juliaus Maciejausko kūnas amžinam poilsiui į Švėkšnos altoriaus kriptą.

Prel. J. Kučingio motto visuomet buvo: „Leiskit į tėvynę, leiskit pas savus". Tą veržimąsi pas savus paliudija ir prelato kelionės į Lietuvą. Nuvykęs turi progų supažindinti Lietuvos katalikus su užsienio lietuvių padėtimi. Ši informacija stiprina tenykščių tėvynainių dvasią, parodo, kad mes juos remiame, neužmirštame. O prelatas savo tautiečius tėvynėje paremia ne vien gražiais žodžiais.

Daug metų gyvendamas Kalifornijos – Hollywoodo — kalnų papėdėje, prel. Kučingis stebėjo ir skatino visą lietuvių telkinį dirbti Lietuvos gerovei. Jis parodė, kad lietuviška kultūra gali vystytis ir sėkmingai veikti tik visiškoje demokratijoje. Savo įsitikinimus ir per daugelį metų sėkmingai įgyvendintus katalikiškos-lietuviškos veiklos metodus prel. Jonas Kučingis populiarina ir tėvynėje, kur iš ilgo apsnūdimo keliasi okupacijos nualintas lietuvis.

Vytautas Šeštokas

ŽEMAITĖS „TRYS MYLIMOS" ŽENGIA Į SCENĄ!

Ne taip dažnai prisimename senuosius Lietuvos rašytojus — klasikus. Tačiau šiais metais turime gražią progą paminėti lietuvių tautos dukrą — Juliją Beniuševičiūtę Žymantienę Žemaitę (1845-1921). „Atėjusi iš sulenkėjusios dvaro ir šeimos aplinkos, išmokusi lietuviškai ir kūrybine dvasia sutapusi su savo tauta, savamokslė Žemaitė antroje savo gyvenimo pusėje išaugo į didelio meninio lygio lietuvių rašytoją — klasikę". (Lietuviška enciklopedija). P. Višinskio paraginta, Žemaitė yra bandžiusi savo plunksną ne tik prozoje, bet ir dramaturgijoje. Vienas žymesnių šio žanro kūrinių yra komedija „Trys mylimos" (1898). Komedija įdomi, pamokanti ir, sakytum, savo turiniu aktuali net šiandienai. Jaunas, apsukrus vyrukas, Liudvikas, naudodamasis turtingos ūkininkės Kyverienės ir jos dukterų, Petronėlės ir Domicelės, meile jam, mėgina išvilioti iš jų pinigų, kad galėtų vesti savo mylimą merginą Barbelę ir išvažiuoti į Kaukazą. Į meilės ir apgaulės painiavas įveliamas ir ūkininkas, senbernis Kozeris. Viskas baigiasi gerai: gudri Kyverienė išsaugoja nelengvai uždirbtus pinigus, Kozeris gauna į žmonas savo išsvajotąją Domicelę, pikčiurna Petronėlė lieka laukti savo eilės ištekėti, o Liudvikas pabėga pas Barbelę, nieko nepešęs.

Los Angeles dramos sambūris, su režisieriumi P. Maželiu priešakyje, ruošiasi pagerbti rašytoją Žemaitę, jos 150-ųjų gimimo metinių proga. Tam įvykiui pažymėti, režisierius pradeda darbą, statant šią Žemaitės komediją. 1995 m. gegužės 18 d. kukliame režisieriaus kambarėlyje įvyko pirmas aktorių susirinkimas — veikalo skaitymas, vaidmenų pasiskirstymas. Deja, nelaukta režisieriaus liga kuriam laikui sutrukdė repeticijas. Nors ir garbingo amžiaus sulaukęs, P. Maželis nepasidavė negalėm, ir rugsėjo 13 d. vėl įsijungė į darbą. Kaip ir visada, jis pilnas idėjų, energijos ir jaunatviško entuziazmo, pradedant naują žingsnį savo ilgametėje teatrinėje veikloje.

Komedijos pastatyme dalyvaus 5 aktoriai: M. Kašėtaitė, S. Mikutaitytė, A. Ragauskas, J. Raibys, R. Vitkienė, kurie neblogai pažįsta režisierių, o režisierius juos. Aktoriai gerai žino, kas jų laukia: griežti reikalavimai, išlaikant taisyklingą, raiškią lietuvių kalbą, drausmė ir pasišventimas darbui. Jau nuo pirmųjų repeticijų darosi aišku, kad laukia nelengvas darbas. Aktoriai beveik įsitikinę, kad vaidinti komediją yra sunkiau, nei tragediją ar istorinį veikalą. Režisieriaus patarimai atsipalaiduoti ir būti natūraliems, kol kas sunkiai įgyvendinami. Bet to labai reikia, kuriant komedijinę nuotaiką, o kaip tai pavyks, priklausys nuo visos komandos. Vaidintojai pasitiki režisieriaus patyrimu, kuris pats yra sukūręs ne vieną vaidmenį komedijose, todėl jo pademonstruoti judesiai ar mimikos visada atrodo juokingos ir labai natūralios. P. Maželis primygtinai primena, kad kiekvienas stebėtų žmones gatvėje, kur galima rasti gerų pavyzdžių savo personažam sukurti. Ir kai repeticijos metu nuskamba režisieriaus: „Na, va va, šito aš ir noriu...", visi atsikvepia. O jeigu viskas eina taip, kaip režisieriaus sumanyta, tai repeticijos pabaigoje aktorių laukia trumpi malonumai: kvapni kava arba skanūs vaisiai. Taip sutartinai ir draugiškai Los Angeles dramos sambūris pradėjo pirmuosius „Trijų mylimųjų" žingsnius.

Reikia pažymėti, kad Žemaitės komedijos pastatymas apvainikuos ir režisieriaus Petro Maželio 80 metų bei 55 kūrybinio darbo metų jubiliejų. Įvertindami jo veiklą, aktoriai pasiryžę suvaidinti jiems paskirtus vaidmenis taip, kad jubiliatas pasijustų laimingiausiu režisieriumi per visus savo darbo metus.

Na, o mums, žiūrovams, belieka palinkėti sambūriui sėkmingo darbo! Laukite mūsų premjeroje.

V. Ragauskienė

PRASIDĖJO NAUJI MOKSLO METAI

Rugpjūčio 23 d. šv. Mišiomis, kurias Kauno arkikatedroje bazilikoje aukojo kardinolas Vincentas Sladkevičius, jo augziliarai vyskupai Vladislovas Michelevičius ir Sigitas Tamkevičius, Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos ir teologijos fakulteto vadovai ir dėstytojai kunigai, Vytauto didžiojo universitetas pradėjo naujus mokslo metus. Šv. Mišių aukoje dalyvavo universiteto vadovybė, dėstytojai, studentai. Į Kauno Katalikų teologijos fakultetą prie VDU šiais metais įstojo 54 pasauliečiai.

Į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją šiais metais priimta 40 kandidatų į kunigus, iš kurių 32 studijuos ir Kauno Katalikų teologijos fakultete prie VDU. Į Telšių kunigų seminarijos I filosofinį kursą priimta 17 kandidatų. Į pirmą licėjinį kursą įstojo 17, į antrą — 5 ir į trečią — 2 kandidatai kunigystėn. Vilniaus kunigų seminarijoje naujus mokslo metus pradės 6 pirmakursiai, 14 antrakursių ir 21 trečiakursis.

JAV LB Vakarų apygardos pirm. Violeta Gedgaudienė prie dr. Marijos Gimbutienės religinių statulėlių rinkinio.

Nuotr. V. Stoko

Don't Be Surprised That We're Close To Home When You Need Us Most.

PIRMOS RŪŠIES GREITOJI PAGALBA ČIA PAT JŪSŲ APYLINKĖJE

Kai ištinka nelaimė, svarbu gaut greitą pagalbą. Nesirūpinkit. Pagalba čia pat — Šv. Kryžiaus ligoninėje! Mūsų Greitosios Pagalbos skyrius veikia visą parą. Gydytojai, pirmos pagalbos specialistai, pernai suteikė paslaugas 45,000 pacientų.

TURIME JUMS DAR IR DAUGIAU STAIGMENŲ

Pirmos rūšies Greitosios Pagalbos skyrius — taik tik pradžia.

Mes planuojame naujas programas ir paslaugas, kurias jums suteiksime ne tik ligoninėje, bet ir namuose.

MŪSŲ PATARNAVIMAI SVEIKATOS REIKALUOSE ATKREIPĖ VISO KRAŠTO DĖMESĮ

Štai vėl staigmena: pagal krašte pravesą pacientų apklausinėjimą, Šv. Kryžiaus ligoninė yra viena iš geriausiai aptarnaujančių ligonius. Čikagoje ji yra Nr. 1! Mus aukštai vertina The American Hospital Association, Motorola ir Northwestern universitetas. Daugelio ligoninių vadovai žiūri į mus, kaip į pavyzdį.

STAIGMENŲ PAKIETĖLIS VELTUI — TIK JUMS!

Detalizuota informacija apie mūsų programas, gydytojų sąrašas, $350 vertės Šv. Kryžiaus ligoninės paslaugos sveikatai, nuolaidos ir dovana veltui. Tik paskambinkite mums šiandien — būsite ne tik nustebinti, bet ir patenkinti!

CALL 312-471-8600 TODAY FOR YOUR FREE HOLY CROSS SURPRISE PACKAGE.

1. Press, Ganey Associates, 1994.

HOLY CROSS HOSPITAL

Expect to be Surprised!

Holy Cross Hospital • 2701 West 68th Street • Chicago, Illinois 60629 • (312) 471-8600

HOLY CROSS HOSPITAL IS SPONSORED BY THE SISTERS OF ST. CASIMIR

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

LIETUVOS VISUOMENĖ KAIP LOTYNŲ AMERIKOS

„Lietuvos ryte" rašydama ekonomistė Ona Rakauskienė teigia, kad pagal turto pasiskirstymą, Lietuvoje vyksta panaši diferencijacija kaip Lotynų Amerikoje. Statistika rodo, kad 10 proc. Lietuvos turtingiausių gyventojų uždirba nuo 12 iki 14 kartų daugiau negu 10 proc. skurdžiausių gyventojų. Anksčiau šis santykis buvo apie 4 kartus. Skirtumas auga toliau.

Daktarė Rakauskienė rašo, kad 5 proc. visų Lietuvos gyventojų skaitosi turtuoliai, 15 proc. priklauso viduriniai klasei ir 80 proc. yra vargšai. Ji pastebi, kad buvęs vidurinysis sluoksnis, kurio pagrindą sudarė aukštos kvalifikacijos specialistai ir profesionalai, nyksta. Pagrindinė gyventojų dalis pagal vartojimo lygį yra kaip prieš 10-15 metų. Mokslininkė teigia, kad žmonių vidutinės pajamos per mažos, kad jie turėtų įtakos plačiai visuomenei. Augančius turtingųjų ir vargšų luomus skiria ne tik pajamų ir vartojimų lygiai, bet ir vertybės bei polinkiai. Tai kuriasi dvi Lietuvos, kiekviena savaip adaptuojasi, kiekviena turi savo požiūrį į ekonominį aktyvumą, socialinės elgsenos standartus.

KUR IŠPLAUKIA LIETUVIŲ PINIGAI?

„Lietuvos aide" Vytautas Kubilius rašė, kad tarpukariu JAV lietuviai kasmet atsiųsdavo į Lietuvą savo giminaičiams iki 30 milijonų dolerių. Su tais pinigais ūkininkai statė naujus trobesius, steigėsi įvairios įmonės ir sandėliai, kilo krašto ekonomika. V. Kubilius mano, kad ir dabar į Lietuvą atkeliauja nemažos pinigų sumos. Tačiau jos neinvestuojamos į pelningą gamybą, bet išleidžiamos bendram vartojimui ir dalis jų paprasčiausiai pradingsta.

Tik licencijuotuose bankuose prasmego 50 milijonų litų. Kita tiek dingo privačiose firmose, teigė Kubilius.

Kur tie pinigai? Pasak vieno stebėtojo, Vilniaus universiteto ekonomikos profesoriaus Kęstučio Glavecko, net 2 bilijonai dolerių buvo iš Lietuvos perkelti į užsienio bankų sąskaitas. V. Kubilius klausia, kodėl netrukdoma kapitalui išplaukti iš Lietuvos?

KUKURŪZAI IŠ JAV — PRAGAIŠTINGI

„Respublikoje" korespondentė Aldona Kvedarienė skundėsi, kad amerikietiškais kukurūzais lesintos žąsys, kurias augino pelninga Izraelio ir Lietuvos bendra įmonė, „Mularda", — masiškai išdvėsė. Dėl šios nelaimės bendra įmonė, kuri eksportuodavo žąsų kepenėles į Izraelį ir Vakarų Europą, dabar gali užsidaryti. Yra kaltinama, kad kukurūzai, gauti prieš porą metų už 20 milijonų dolerių pagal lengvatinį JAV valdišką kreditą, buvo apkrėsti erkėmis, pelėsių grybeliais ir dar kažkuo.

Iš straipsnio neaišku, ar tai įvyko prieš, ar po to, kai kukurūzai buvo atgabenti laivu iš JAV. Kukurūzų anksčiau niekas Lietuvoje nepirko, nes žemdirbiai neturėjo savo grūdų kur dėti, rašo žurnalistė. Jie buvo palikti saugoti grūdų perdirbimo įmonėse, kol pagaliau su jais buvo pradėta gaminti pašarus.

Pagal kredito sutartį, už kukurūzus Lietuvos valdžiai reikės po 30 metų grąžinti paskolą su 3 proc. palūkanomis. Manoma, kad tai mažiausiai kainuos 20.5 milijonų dolerių.

APIE LIETUVOS KOMERCINIUS BANKUS

„Tauro" banko prezidentas Genadijus Konopliovas viešu pareiškimu paneigė spaudoje anksčiau paskelbtą žinią, kad jis ir kiti su banku susiję asmenys praeitą rugpjūtį atvežė iš Anglijos jų ten „uždirbtus" 28 milijonus dolerių, bet nesumokėjo už šį „pelną" privalomo 20 mln. litų mokesčio.

Pasak „Lietuvos ryto", šie neaiškūs pinigai buvo atvežti ir deklaruoti Vilniaus mokesčių inspekcijoje su tikslu padidinti „Tauro" banko akcinį kapitalą. Vilniaus valstybinės mokesčių inspekcijos ir Finansų ministerijos pareigūnai paneigė, kaip ir G. Kanopliovas, kad tokie pinigai buvo iš viso deklaruoti. „Respublika" klausia, ar atsakingi valdininkai „ne per daug susiję su vienomis ar kitomis finansinėmis grupuotėmis, kad tikrintų jų atstovų mokesčių mokėjimą?"

„Hermis" bankas, pradėjo siūlyti klientams naują butų ir namų pirkimo programą. Programos esmė tokia: klientas turi padėti pusės būsimo būsto kainos dydžio indėlį į banką su 2 proc. metinių palūkanų. Tokį indėlį klientas įsipareigoja laikyti banke nuo 6 iki 12 mėnesių. Bankas savo ruožtu įsipareigoja suteikti trūkstamas lėšas būstui įsigyti. Už banko paskolą reikės mokėti nuo 0.5 iki 2 proc. mėnesinių palūkanų. Paskolos grąžinimo garantas yra perkamas namas arba butas.

„Lietuvos verslo" banko akcininkai paprašė iškelti bankroto bylą jei centrinis Lietuvos bankas, atlikęs patikrinimą, pripažins, kad komercinis bankas yra nemokus. Pagrindinė banko savininkė yra uždaroji akcinė bendrovė, „Rim Val", kuri prekiauja maisto produktais ir buitine technika. Pasak savaitraščio „Verslo žinios", firma „Rim Val" iš „Lietuvos verslo" banko yra paėmus apie 17 mln. litų paskolų, o į banką investavę tik 3 mln. litų. Šią „Rim Val" grupuotės sandarą specialistai lygina su skandalingo „Luokės" grupe, sužlugdžiusia „Aurobanką".

APIE LIETUVOS PRAMONES IR ĮMONES

Plastmasinių dirbinių buvusi gamykla Vilniuje dabar yra Lietuvos ir užsienio kapitalo įmonė „Plasta". Jos generalinis direktorius Algirdas Griškevičius, užklaustas „Lietuvos ryto", atsisakė pasakyti kokios šalies piliečiai, turintys net 72 proc. akcijų, yra įmonės savininkai. Sakoma, kad jie visą pelną įdeda į įrengimo ir technologijos atnaujinimą. „Plastoje" dirba 1,300 žmonių, gamindami įvairių rūšių polietileninę plėvelę, buities reikmenis ir vamzdžius dujotiekiams ir kanalizacijai. Paskutiniu metu iš panaudotos plastmasės pradėti gaminti šiukšlėms maišai. Apie pusę produkcijos yra eksportuojama.

„Ūkio draudimas" bendrovė pradėjo siūlyti vilniečiams naujo tipo sveikatos draudimo paslaugas. „Ūkio draudimo" parinkti ir mokami medikai parūpina firmos klientams slaugą arba konsultaciją bet kuriuo metu. Paslaugos yra ribotos ir prilygsta greitajai pagalbai, ir šeimos gydytojų praktikai, tačiau draudimo kaina yra palyginus pigi.

„Ūkio draudimas" netrukus siūlys panašias paslaugas Kaune ir Klaipėdoje. Iš 37 Lietuvoje įregistruotų draudimo bendrovių beveik pusė turi teisę verstis sveikatos draudimu, tačiau tik „Preventa" ir „Kauno draudimo kompanija" iki šiol užsiėmė šia veikla plačiau. Sakoma, kad daugiaus i sveikatos draudimo sutarčių 9,000 — yra sudariusi „Preventa". Jos draudėjams yra apmokama net 50 proc. išlaidų vaistams ir 70 proc. išlaidų stomatologų (dantistų), laborantų ir terapeutų paslaugoms.

VIEŠOS VALSTYBINĖS IR KOMERCINĖS PASLAPTYS

„Respublika" paskelbė, kad 1994 m. rugsėjo mėn. „Tauro" banko prezidentas Genadijus Konopliovas mokesčių inspekcijai pateikė asmeninių pajamų deklaraciją 22 mln. dolerių. Pagrindas — Didžiojoje Britanijoje įregistruotos bendrovės pajamos, bijant nusikaltėlių, į Lietuvą grynaisiais atvežtos lagaminuose. Ši informacija papiktino verslininkus, nes privačių asmenų turto deklaracijos yra valstybės paslaptis. Patys mokesčių inspekcijos pareigūnai tvirtina, kad jie įspėjami saugoti paslaptį, o už jos atskleidimą gresia baudžiamoji atsakomybė bei kalėjimas. Tačiau paslaptis jau tapo vieša. Informacijos nutekėjimo dabar ypač bijomasi iš ekonominės policijos. Mat komerciniai bankai yra įpareigoti informuoti ekonominę policiją apie visus indėlius, didesnius nei 50,000 litų.

A. Rimas

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
EQUAL HOUSING LENDER
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

Notice is hereby given pursuant to "An Act in relation to the use of an Assumed Name in the conduct or transaction of Business in the State", as amended, that certification was filed by the undersigned with the County Clerk of Cook County. **File No. D030580** on the 15th of September, 1995 under the Assumed Name of **Vladas' Home Improvement** with the place of business located at **3441 W. 62nd Place, Chicago, IL 60629.** The true name and residence address of owner is: **Vladas Zakarauskas, 3441 W. 62nd Pl.,Chicago,IL 60629.**

EAST EUROPE IMEX
1. Pigiai parduodami automobiliai pirkti iš varžytinių.
2. Surandame automobilius pagal jūsų pageidavimą.
3. Padedame persiųsti automobilius, traktorius, bei kitą didesnę siuntą sau arba savo giminaičiui Lietuvoje.
4. Reikalingi auto skardininkai.
Tel. 708-201-0586

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500
• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Lietuviškas maistas—"catered"
• Siunčiame mūsų produktus UPS
Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, Il 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

TIK PER BALTIA EXPRESS CO LTD.,
(PRES. VIDMANTAS RAPŠYS)
JŪSŲ SIUNTINIAI BUS PRISTATYTI PRIEŠ ŠV. KALĖDAS
BALTIA EXPRESS PRIIMA SIUNTINIUS 24 VAL. PER PARĄ 7 DIENAS SAVAITĖJE*
BALTIA EXPRESS NEMOKAMAI PAIIMS SIUNTINIUS IŠ NAMŲ (ZIP CODE 60629, 60632, 60453)
BALTIA EXPRESS GARANTUOTAI PRISTATYS SIUNTINIUS PRIEŠ ŠV. KALĖDAS
BALTIA EXPRESS ATSTOVAI LAUKIA JŪSŲ LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS
BALTIA EXPRESS AMERIKIETIŠKO MAISTO SIUNTINIAI TIK $38.00
BALTIA EXPRESS GERIAUSIAS PATARNAVIMAS IR ŽEMIAUSIOS KAINOS
KALĖDINIUS SIUNTINIUS PRIIMINĖSIME IKI LAPKRIČIO 5 D.
PRISTATYKITE PATYS ARBA SIŲSKITE UPS SIUNTINIUS ADRESU
3782 W 79TH STREET CHICAGO, IL 60652
SKAMBINKITE NEMOKAMAI 1-800-SPARNAI (1-800-772-7624)
* NE DARBO VALANDOMIS SIUNTINIAI PRIIMAMI PAGAL SUSITARIMĄ

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

HOUSE FOR RENT
Vic. 59 St. & Pulaski Rd.; 5 rms, 2 to 3 bdrms. No appliances. Tenant pays for utilities. Available Nov. 1. **$595 per mo.** + security. **Tel. 312-737-9318.**

Išnuomojamas modernus 2 mieg. šviesus butas Marquette Rd. ir Kedzie apyl., naujesniame, ramiame name, antr. aukšte, vyr. amžiaus žmonėms; **$375 į mėn.** Skambinti: **708-656-6599.**

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. $355 į mėn. + „security". Tel. **312-779-6193. Kalbėti angliškai.**

Išnuomoju 5 kamb. 2 mieg. gerą atskirą butą dviems pagyvenusiems žmonėms. Galiu juos globoti ir gaminti maistą. **Kreiptis: tel. 312-523-5972.**

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas su šiluma ir karštu vandeniu, antrame aukšte, Brighton Pk. apyl., 43 ir Artesian. Naujos spintelės virtuvėje. **Tel. 312-254-8217 arba 312-523-8436.**

HELP WANTED

European restaurant in Lemont is looking for kitchen help.
Call 708-257-7570.

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms, kompanijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:
All Care Employment Agency
Tel. 312-736-7900

IEŠKO DARBO

55 m. lietuvė ieško darbo.
Tel. 312-776-5112

MISCELLANEOUS

Ieškau pirkti naujus arba dėvėtus **tautinius rūbus** 7 metų mergaitei.
Tel. 708-964-4609

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

Dengiami stogai, kalamas „siding", atliekami cemento, „plumbing" bei kt. namų vidaus ir išorės remonto darbai. **Skambinti Sigitui: 312-767-1929**

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453
BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

Nusipirkite Indiana valstijoj, netoli ežero, Beverly Shores apyl. pelną nešantį pastatą: mūrinis, 7 butai, restoranas ir baras; 2½ auto garažas; apie 2 akrai žemės. **Kaina $265,000.** Skambint sav. **tel. 407-627-1795.** Su pakankamu įnašu, išsimokėjimo sąlygos žemu procentu.

Century 21
OLSICK & CO., INC.
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
*Nekilnojamo turto pirkime ar pardavime
*Čikagos apylinkėse ir priemiesčiuose
MARIJA STONIKAS
Realtor®
Skambinkite:
Bus. 708.257.7100
Res. 708.969.3732

Mieli Tautiečiai,
Jeigu turite arba ruošiatės turėti Lietuvos pilietybę, galite labai pigiai nusipirkti gražioje vietoje (ant Peršėkės upelio kranto) mūrinį dviaukštį gyvenamąjį dvaro pastatą (reikalingas remontas), jį supantį 4 ha medžių parką ir pageidaujamąjį dirbamosios žemės kiekį (iki 62 ha). Adresas: **Prienų rajonas, apie 3 km nuo Balbieriškio miestelio.** Kelias visais metų laikais pravažiuojamas automobiliams. Kreiptis: **JAV-bėse: (708) 998-8263. Lietuvoje: Vilnius 011-370-2-76-17-55** apie 20 val. Europos laiku.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• MLS kompiuteriųir FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

Century 21
KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Century 21

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443
ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

YOU SAVED ALL YOUR LIFE FOR THIS!
Oak Lawn Condo with your own cozy private fenced yard & garden. Huge 20 foot eat-in ktch with 2 windows, Impressive formal liv & din. rm. Balcony overlooks quiet residential area. No Busy street. 2½ car attached garage. Bright End unit with lots of windows. Big work shop or storage room

MOVING TO ORLAND? ENJOY RETIREMENT HERE.
1st Flr Ranch manorhome condo. No one above you! 2 bdrm, 2 baths, eat-in kitchen plus dining room with patio door to Private 15 x15 fenced patio. 2 ½ car attached garage. Bright & warm southern view end unit with cozy fireplace. Windows on 3 sides. View of playground, park & Walking paths.
GROEBE REALTORS
CALL John Groebe TODAY AT 708/346-8877

MARIE POWELL & ASSOCIATES, INC. REALTORS
BETTER HOMES & GARDENS®
3325 66th Street, N., St. Petersburg, FL 33710
BUS: (813) 381-2345 (800) FLA-REAL
RES: (813) 360-2329 FAX: (813) 343-5642
JOSEPH A. MIEZELIS
REALTOR®

Take Stock in America
U.S. SAVINGS BONDS

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS
SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

JŪSŲ NAMAI IR ATEINANTI ŽIEMA

Nusiperkame — įsigyjame brangius ir gražius namus, tokius, kokius mūsų piniginis stovis, mūsų uždarbis leidžia. Vieni turime „pilaites", kiti paprastas „bakūžes" — tai kiekvieno pasirinkimas. Kiekvienam jo bakūžė yra brangesnė ir mielesnė, negu svetimi „rūmai".

Įsirengiame, papuošiame savo namus pagal savo supratimą, savo pageidavimus, ir gyvename. Bet neužmirškime, kad namas, kaip ir visas kitas , įsigytas ar įrengtas turtas, nėra amžinas, jį reikia nuolat prižiūrėti ir tvarkyti.

Neseniai praėjusi šalto oro banga priminė, kad ateina žiema ir reikia apžiūrėti namus, kad jų vertė nenukentėtų. Šiuo metu yra labai svarbu patikrinti namų šildymo sistemą ir ją tinkamai sutvarkyti - paruošti žiemai, kada ji turės veikti ir šildyti jūsų namus. Tai padarydami dabar, sutaupysite daug rūpesčio, nepatogumo ir gal pinigo. Pagalvokite, kaip būtų jei jūsų krosnis - šildymo sistema sugenda, kai lauke yra žemiau nulio temperatūra, yra šeštadienio vakaras ir jūs turite važiuoti pas draugus atšvęsti jų kokią labai reikšmingą sukaktį... Kartais pakeisti sugedusią ar gendančią dalį gali jums kainuoti tik keli doleriai, bet, jei jūs jos nepakeisite, sugedusi jūsų šildymo sistema gali jums kainuoti kelis tūkstančius ir sudaryti didelį šalčių metu nepatogumą.

Be to, šiuo metu krosnių taisymo specialistai nėra taip užsiėmę, kaip jie bus, kada tikrai prasidės šalti orai. Specialistai siūlo patarimus, kurie tinka ir komercinių, ir privačių namų savininkams.

1. Patikrinkite apšildymo ir oro vėsinimo įrengimus. Idealu yra šildymą ir vėsinimą patikrinti du kartus metuose: pavasarį ir rudenį. Tai geriausias laikas pasikviesti šildymo ir vėsinimo įrengimų profesionalus, nes jie tada nėra taip užsiėmę bėdų ištiktų žmonių kvietimais.

2. Patikrinkite stoge įmontuotus ventiliacijos dangtelius. Jie gali būti nupūsti ar kitaip sugadinti. Jie prailgina šildymo ir vėsinimo įrengimų naudojimą, neleisdami lietui ir sniegui patekti į vidų, o taip pat padeda šildymo bei vėsinimo įrengimams geriau veikti. Šių ventiliacijos dangtelių priežiūra mažai kainuoja, bet geras jų veikimas daug sutaupo.

3. Išvalykite stogo vandens nubėgimo vamzdžius (gutters, drains, downspouts). Jų išvalymas apsaugo nuo lapų ir kitokio šlamšto susitelkimo ir jų užsikimšimo. Laisvai nenutekantis vamzdžiais vanduo gali sugadinti stogą.

4. Patikrinkite namuose esančius vamzdžius (pipes, plumbing). Pastatų savininkai turėtų žinoti, kur yra įvairūs vamzdžiai, ar tai pastato viduje, ar lauke. Didesnių — komercinių — pastatų savininkams būtų pravartu turėti net ir jų namų vamzdžių sistemos planą. Prieš žiemai — šaltam orui ateinant, lauke esančius vamzdžius reikia uždaryti ir jei juose yra vandens, jį išleisti, kad neužšaltų ir nesusprogdintų vamzdžių.

5. Patikrinkite, ar visi namų vamzdyno vožtuvai (valves) veikia. Taip pat patikrinkite vamzdžius, esančius prie laukinės sienos, ir juos izoliuokite, jei reikia. Kada būna labai šalta, vamzdžiai, įvesti prie išorinės sienos, gali užšalti ir sprogti.

6. Sutvarkykite nors ir mažą vandens tekėjimą tualetuose bei lašėjimą iš čiaupų. Nuolatinis vandens lašėjimas gali reikšti didesnes problemas, esančias tuose įrengimuose.

7. Užtaisykite — užklijuokite (caulk) langų ir išorinių durų plyšius. Šių plyšių užtaisymas apsaugo nuo didelio šilumos praradimo ir apsaugo sienas ir, ypač jei yra arti elektros vielos, nuo jų suskilimo bei sugadinimo. Šių plyšių užtaisymas dažnai gali būti kasmetinis. Be to, „HouseMaster", valstybinė namų inspekcijos firma, įrašo šiuos dalykus, tikrinant namą prieš pardavimą, kaip namo savininko apsileidimą namo priežiūroje.

8. Patikrinkite išorinę namo aplinką. Žiūrėkite, kad po stipraus lietaus ar audros būtų tinkamas vandens nutekėjimas nuo namo ir garažo sienos. Jei reikia, užpilkite žemės, žvyro ar pan. ir pakelkite paviršiaus lygį prie sienos, kad vanduo nestovėtų, netekėtų namo pamato link. Nesvarbu, koks oras, apžiūrėkite pastato pamatų įtrūkimus. Vertikalūs įtrūkimai yra normalus namo nusėdimo procesas, bet horizontaliniai įtrūkimai, gali reikšti struktūrines problemas, kurioms išaiškinti reikia inžinieriaus.

9. Patikrinkite „radon" kiekį. „Radon" yra bespalvės, bekvapės nematomos dujos, randamos gamtoje, kurios gali prasiveržti į jūsų namą-pastatą pro pamatus. Padidėjęs „radon" dujų kiekis, ypač naujai statomuose, labai uždaruose (energy efficient, sealed homes) namuose, gali sukelti sveikatos problemų. Nors Čikagoje ir kitur, nėra didesnės „radon" koncentracijos, inspektoriai pataria patikrinti „radon" kiekį namo žemesniuose aukštuose (daugiabučiuose namuose — žemesnių aukštų butuose)

10. Patikrinkite stogą: ar vėjas ir audros nenuplėšė stogo dangos plyteles, ar neatsilupę stogo kampų dangos ir t.t., kad, atėjus lietingam rudens ir žiemos sniego sezonui, jūsų stogas apsaugotų namus ir pastatus nuo vandens bei drėgmės, kuri viską gadina.

11. Jeigu turite išimamus, vasarinius langų sietus, dabar laikas juos išimti ir pakeisti stiklais.

12. Patikrinkite vandens nutekėjimą nuo palangių, įėjimo į namą, kad vanduo bėgtų ne į namą, o į lauką.

13. Užtaisykite duobes ir plyšius mašinos įvažiavimo keliukyje ir šaligatvyje.

14. Apkarpykite medžius.

Atminkite, kad namas nėra nei „stocks" nei „bonds", kuriuos galima laikyti apdulkėjusius stalčiuje ir jie vis tiek neša dividendus. Namas reikalingas nuolatinės priežiūros.

Priežiūra ir ankstyvas pašalinimas nėra brangus: jūsų namas gali ilgai būti jums mielas ir patogus. Bet, jei jūs jo neprižiūrėsite ir apleisite, jo pataisymas gali pasidaryti labai brangus, tada jūs ir namo pradėsite nekęsti.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune" („Your Money" 1995.9.21).

Aldona Šmulkštienė ir Birutė Jasaitienė

Regimantas Nemkevičius prieš ausytės atstatymo operaciją šventė savo septintąjį gimtadienį „Lietuvos Vaikų vilties" globoje. Regimantas (iš Šilų) gydomas Čikagos Shriners ligoninėje.

„LIVING WILLS" IR „DURABLE POWER OF ATTORNEY"

Kaip kontrastas testamentui, kuris tvarko jūsų turtą po mirties, „Living Will", arba gyvybės testamentas, yra būdas pareikšti savo valią ir norus gydytojams, jeigu susirgtumėte nepagydoma liga. Šis dokumentas yra didelė pagalba jūsų šeimai, draugams, ir daktarams, sprendžiant, ar prailginti jūsų gyvenimą, imantis ypatingų priemonių, ar leisti jums numirti natūralia mirtimi. „Living will" sudaromas kaip ir paprastas testamentas, pasirašant jį prie dviejų (kai kuriuose valstijose prie trijų), nesuinteresuotų jūsų mirtimi ir palikimu, asmenų.

Geriau, negu „Living will", įstatymai leidžia asmeniui suteikti „nuolatinį įgaliojimą" arba „durable power of attorney". Pagal įstatymus, gali būti dviejų rūšių „durable power of attorney": vienas sveikatai, o kitas turtui tvarkyti. „Durable power of attorney" sveikatai yra dokumentas, kuriuo jūs galite įgalioti kitą asmenį, pvz., draugą, šeimos narį ar pan., ir jam suteikti galią daryti sprendimus sveikatos reikalais, kai jūs pats nebūsite pajėgus tai padaryti.

Jūs galite duoti specialias instrukcijas ir apriboti duodamą įgaliojimą. Jūs taip pat galite pareikšti savo pageidavimus dėl ypatingų priemonių pratęsti savo gyvenimą. Padarę „durable power of attorney" turto tvarkymui, jūs įgaliojate kitą asmenį daryti sprendimus ir tvarkyti jūsų turtą, kai jūs pats būsite nepajėgus tai atlikti. Jūs galite įgaliojimą įvairiai, pagal jūsų norą, apriboti.

Sveikatos ir turto tvarkymo įgaliojimai gali būti surašyti tame pačiame dokumente. Kad dokumentai turėtų galią, turi būti tinkamai surašyti, pasirašyti ir paliudyti. Šiuose dokumentuose galima nurodyti, kad įgaliojimai nustos galios, jei jūs pats vėl būsite pajėgus tvarkyti savo reikalus. Paskutiniu laiku vis daugiau daktarų ir ligoninių pataria pasinaudoti „power of attorney" sveikatos reikaluose. Šie įgaliojimai gali sutaupyti jūsų šeimai ir draugams daug vargo ir išlaidų, jei jūs sunkiai ar nepagydomai susirgtumėte.

„Power of attorney" jūs galite suteikti kiekvienam pilnamečiui, sveiko proto žmogui, aišku, tokiam, kuriuo pasitikite. Taip pat „power of attorney" pats galite atšaukti, kada norite. Tai padaryti galite, pranešdami asmeniui, kurį įgaliojote, kad jo paslaugų jums nebereikia, taip pat turite pranešti tiems asmenims, kurie tą žino, tai yra liudininkams, kurie pasirašė. Jeigu jūsų suteiktas įgaliojimas buvo legaliai užrekorduotas, turite ir atšaukimą tada užrekorduoti. Taip pat turite susigrąžinti visas įgaliojamo dokumento kopijas. „Power of Attorney" automatiškai nustoja galios, kada jūs mirštate. Įgaliotas asmuo gali atsisakyti, jeigu jam susidaro sunkumai išpildyti įsipareigojimus. Tačiau įgaliotasis negali atsisakyti tada, kai jį įgaliojantis asmuo suserga ir pasidaro nebepajėgus tvarkyti savo reikalų.

Taigi, jei neturite pasidarę šių dokumentų, dar šiandieną apie jų sudarymą pagalvokite. Neatidėkite šių reikalų kitai dienai, kuri niekada neateina.

Birutė Jasaitienė

• **Kazlų Rūda.** Liepos mėnesį čia vyko renginiai miestelio 250 metų ir bažnyčios 70 metų sukaktims paminėti. Šv. Mišias šia proga aukojo ir Sutvirtinimo sakramentą teikė Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis.

• **Birštone** — rugpjūčio 3-5 d. stovyklavo bažnytinių jaunimo chorų nariai. Daugiau negu 100 choristų susirinko iš Kaišiadorių, Jiezno, Alytaus, Elektrėnų, Pivašiūnų ir kitų parapijų. Stovyklos renginiuose dalyvavo iš svečiai iš Magdeburgo (Vokietija).

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
JONAS ČIUBERKIS

Buvęs Dirvos redaktorius, teisininkas, žurnalistas, Stuthofo kalinys ir ištikimas Lietuvių tautos sūnus.

Minint brangaus vyro, tėvo ir senelio vienerių metų mirties sukaktį, šv. Mišios bus atnašaujamos spalio mėn. 8 d., 10:00 v. ryto Dievo Motinos bažnyčioje, Cleveland, Ohio. Taip pat šv. Mišios bus aukojamos už jo sielą Vėžaičiuose, Vilniuje ir Putnam, CT.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti jį maldoje.

Liūdinti žmona Regina, dukterys Danutė ir Ilona su šeimomis ir sūnus Arūnas.

Motinai

A.†A.
SOFIJAI RAGAUSKIENEI

mirus, mieliems draugams ALDONAI ir ANTANUI LIPSKIAMS bei jų šeimoms nuoširdžiausia užuojauta.

Uršulė Civinskienė

A.†A.
JADVYGAI DOČKIENEI

mirus, jos vyrui buvusiam PLB valdybos vicepirmininkui KOSTUI DOČKUI, seseriai STEFAI KISIELIENEI ir jos šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba

A.†A.
JADVYGAI DOČKIENEI

mirus, jos vyrui KOSTUI DOČKUI reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Chicagos Lietuvių Fronto Bičiuliai

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID
FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME
BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS
PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU
PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą.
4% iki $2,000.00 — 3% virš $2,000.00

Siunčiama suma $ _____
Paslaugos 4 ar 3% $ _____
Pristatymas į rankas $ _____ 12.00
VISO $ _____

Siuntėjas _____ Gavėjas _____
Tel. _____ Tel. _____

Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškus čekius siųskite:
Genei-Vytui Kairiams, 517 Fruitland Rd. Stoney Creek, Ont., CanadaL8E 5A6 tel. 905-643-3334.
*Pristatome Lietuvoje sudarytus maisto paketus.
*Mes galime palydėti Jus važiuojant į Lietuvą apsigyventi arba tik lankytis.

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC. (AMTA)
5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

OUT OF STATE — 1-(800)-342-5315

ŽIEMOS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	$540
Riga	$540
Tallinn	$540
Minsk	$540

Į vieną pusę

Vilnius	$380
Riga	$380
Tallinn	$380
Minsk	$380

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos vyčiai savo 82- ojo seimo metu, reikšdami „Draugui" ir jo darbuotojams padėką už nuolatinį palankumą ir jų veiklos aprašymų spausdinimą dienraštyje, atsiuntė 200 dol. auką (laišką pasirašė Vincent B. Boris — rezoliucijų komiteto pirm. ir John P. Baltrus — vyr. tarybos iždininkas). Ši garbinga organizacija daug padėjo ir tebepadeda tautiečiams Lietuvoje, bet neužmiršta ir lietuviško dienraščio užsienyje. Tariame nuoširdų ačiū už dovaną.

Irena Budrys, Simi Valley, CA, „Draugo" knygyne nusipirko leidinių už tikrai didelę pinigų sumą. Nuoširdus ačiū už apsilankymą ir knygų meilę, nes be jos mūsų spauda paliks tartum našlaitė be motinos

Dana Kaunienė, „Lietuvos Vaikų vilties" (LVV) Vilniaus Ortopedinės operacinės komisijos pirmininkė, rugsėjo mėn. lankėsi Lietuvoje ir dieną praleido Vilniaus universitetinėje vaikų ligoninėje, LVV Ortopedinėje operacinėje. D. Kaunienė grįžusi pranešė, kad yra aiškiai matoma pažanga ortopedinio skyriaus aplinkos tvarkyme: džiaugiasi Lietuvos gydytojų parodytu noru tobulinti Lietuvos vaikų su ortopedine negale būvį, įvertinimu LVV JAV Medicininių kadrų kelionių indėliu į žinių ir sugebėjimų praplėtimą.

Toks yra X Lietuvių tautinių šokių šventės logo (suprojektuotas dail. Ados Sutkuvienės). Spausdinant logo spalvotai, prisideda trispalvė vaivorykštė.

x ***TRANSPAK praneša:*** „Baltijos tyrimų" apklausos atsakymai į klausimą — koks Lietuvos laikraštis, jūsų nuomone, yra objektyviausias — buvo sekantys: „Lietuvos Rytas" 36%, „Respublika" 18%, „Lietuvos Aidas" 7%, „Kauno diena" 1%. **Siuntiniai ir komercinės** siuntos **į Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.**

(sk)

KLUBAS "GINTARAS"
Šokiai ir dainos
Penktd. ir šeštd.
nuo 10 val. vakaro
2548 W 69 ST.,
Chicago, IL 60629
Tel. 312-476-0400

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Dar niekuomet nematytų dail. Prano Domšaičio kūrinių (akvarelių ir pastelių) paroda įvyks lapkričio 10 d., penktadienį, 7:30 val. vak., Lietuvių dailės muziejaus patalpose, PLC, Lemonte. Parodą rengia Lietuvių Fondo Meno komisija, kuriai pirmininkauja dr. Gediminas Balukas, ir Lietuvių dailės muziejus.

Petronėlė Kazlauskienė yra didelė Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke rėmėja: neseniai buvusiųjų Šilų atlaidų proga ji parapijai įteikė 1,000 dol. auką. Žinant, kaip sunku šiai lietuviškai parapijai besikeičiančioje apylinkėje išsilaikyti, P. Kazlauskienės auka labai džiaugiasi klebonas kun. Jonas Kuzinskas ir visa parapija.

Johann Strausso „Žydrasis Dunojus" — kokia svajingai melodinga yra šio valso muzika, kuri kiekvieną traukte traukia į šokio sūkurį. Bet nepaprastai gražūs yra ir šio valso žodžiai, tik retai juos tegirdime dainuojant. Šį sykį, Lietuvių operos pokylyje, šeštadienį, lapkričio 11 d., Jaunimo centre išgirsime Operos chorą, dainuojant šį žavingą šokių muzikos kompozitoriaus valsą.

Amerikos Lietuvių tarybos sukviestas pasitarimas įvyko Balzeko muziejuje ryšium su buvusio Lietuvos Respublikos konsulo dr. Petro Daužvardžio prisiminimu bei pagerbimu. Šiemet sukanka šimtas metų nuo jo gimimo. Akademija bus lapkričio 12 dieną Balzeko muziejuje. Komitetui pirmininkauja Lietuvos vyčių organizacijos centro valdybos pirmininkė ir ALTo valdybos narė Evelyna Oželienė. Pasitarime dalyvavo ir Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza. O kiti komiteto nariai yra Stanley Balzekas, Algirdas Brazis, Petras Buchas, Zuzana Juškevičienė, Marija Kriaučiūnienė, Grožvydas Lazauskas, Matilda Marcinkienė, Ieva Paulauskienė, Pranas Povilaitis, Vytautas Radžius, Antanina Repšienė ir Birutė Vindašienė.

x **A.a. Jono Adomaičio vienerių metų mirties sukaktyje,** spalio 10 d., draugai ir pažįstami prašomi prisiminti velionį savo maldoje.

(sk)

x **Lietuvių Fondui vajaus proga aukojo: $250** Walter ir Rima (Kašubaitė) Binder, **$200** Kazimieras Sapetka, po **$100** Algirdas ir Vida Keblinskai, Jonas Klivečka, „X", Narcizas ir Olga Kreivėnai, Marija Vilutienė. Nuoširdžiai dėkojame ir prašome aukas siųsti ir įsigyti bilietus **spalio 21 d. pokyliui LF būstinėje, 14911—127th St., Lemont; IL 60439, tel. (708) 257-1616.**

(sk)

x **Prieš užsisakydami paminklą,** aplankykite **St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St.** Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. **Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.**

(sk)

x **Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų** namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959** arba **(708) 425-7161.**

(sk)

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje", spalio 11 d., trečiadienį, 2 val. popiet, bus rodomas vaidybinis filmas, sukurtas Lietuvos televizijos, kuriame vaidina **Apolonija ir Petras Steponavičiai** kartu su sūneliu Matu. Šis Juozo Marcinkevičiaus filmas pavadintas „Namo". Turėsime progą pabendrauti ir su minėtais aktoriais, kuriuos turime savo tarpe. Visi kviečiami ir laukiami (bus ir bendri pietūs). Atvykite!

„Jaunųjų talentų popietė" paremti dienraštį „Draugą" bus sekmadienį, spalio 22 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre, Čikagoje. Bilietai iš anksto gaunami „Seklyčioje", „Draugo" administracijoje ir po 11 val. r. Mišių Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Korp! Giedra maloniai visus kviečia atsilankyti ir įvertinti mūsų jaunimo pastangas išlaikyti lietuvišką spaudą.

MOKYTOJŲ PAGERBIMO ŠVENTĖ

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos rengiamas lit. mokyklų mokytojų pagerbimas jau šį sekmadienį, spalio 8 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Šventė pradedama 11 val. r. pamaldomis Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Šv. Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. **Algirdas Paliokas,** SJ. Mišių metu giedos misijos choras, vadovaujamas **Rasos Poskočimienės.**

Po pamaldų, 12:30 val. p.p., didžiojoje salėje vyks pagrindinis minėjimas su akademine ir menine programa, kuriai vadovaus **Daiva Meilienė.** Invokaciją kalbės kun. **S. Paliokas;** „Padėka mokytojui" deklamuos **Sigutė Vasaitytė,** paskaitą skaitys „Draugo" vyr. redaktorė **Danutė Bindokienė,** taip pat žodį tars Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje **Vaclovas Kleiza.** Po to bus kiti sveikinimai ir meninė dalis, atliekama lituanistinių mokyklų auklėtinių: **Aurytės Sušinskaitės,** o jaunas smuikininkas **Valdas Vasaitis,** atliks smuiko koncertą, palydint pianinu muz. **Alvydui Vasaičiui.** Programa užbaigiama Maironio „Lietuva brangi".

Rengėjai nuoširdžiai kviečia visus Čikagos bei apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti šioje šventėje, pabendrauti ir pagerbti buvusius, esamus ir būsimuosius lietuviško švietimo išeivijoje auklėtojus.

Stasys Briedis

x **Tik gulbės pieno trūks Lietuvos Dukterų Rudens pokylyje spalio 14 d.,** 7 v.v. Jaunimo centre. Klausysimės įdomios programos, užkandžius ir šiltą vakarienę paruoš O. Norvilienė, šokiams gros Ą. Stelmokas, „laimės šulinys" bei vertingų dovanų loterija. Ir žinomas Lietuvos Dukterų svetingumas! Vietos rezervuojamos kasdien 10 v.r. iki 2 v. p.p. drjos Nameliuose — **2735 W. 71 St., tel. 312-925-3211.** Visi laukiami!

(sk)

x **Automobilio, namų ir ligos draudimas** atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

(sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. **Tel. (312) 476-2882.** Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

RUDENS DOVANOS DRAUGO FONDUI

Kai rudenėlis visus apdovanoja gėrybėmis iš daržų, sodų ir laukų, Draugo fondas laukia dovanų iš „Draugo" skaitytojų ir iš visų vienintelio mūsų dienraščio už Lietuvos ribų bičiulių, kad suneštų daugiau „medaus" į mūsų didįjį „avilį" — Draugo fondą.

Rudens vajus jau beveik įpusėjęs. Tik dar neatnešė laiškų su čekiais iš naujų Draugo fondo narių bei rėmėjų, kurių dar nėra DF sąrašuose. O jie labai reikalingi, labai laukiami, nes, pagal patarlę — „Dievas padeda tiems, kurie patys sau padeda".

Kiekvieno rudens dovanos reikalingos aruodų papildymui. Kiekvieno Draugo fondo nario, rėmėjo dovanų papildymas rudens vajaus metu yra labai svarbus, kad pasiektume pusės milijono kapitalą. Tik padidėjęs kapitalas atneš dienraščio „Draugo" leidimui reikalingą paramą.

Laukdamas naujų rudens vajaus dovanų, Draugo fondas labai dėkingas visiems, kurie jas jau suteikė. Laukiame visų su rudens dovanomis.

Rudens vajaus dalyviai

Su 1,000.- dolerių:

Vanda Prunskienė (iš viso $3,000.-), **garbės narė,** Oak Lawn, IL a.a. chemiko Jono Prunskio 5 metų mirties sukakčiai atminti.

Violeta ir Algis Strikas (iš viso $2,650.-), **garbės nariai,** LaGrange, IL.

Su 300 dolerių:

Algirdas ir Viktorija Karaičiai (iš viso $1,000.-), **garbės nariai,** Union Pier, MI.

Su 200 dolerių:

Dr. J. Makštutis (iš viso $525.-), Palos Heights, IL.

Stella Bajalis (iš viso $700.-), Los Angeles, CA.

Dalia M. Garūnas (iš viso $400.-), Wheaton, IL.

Prel. Jonas A. Kučingis (iš viso $400.-), Los Angeles, CA.

Jonas Riauba (iš viso $400.-), Toronto, Canada.

Su 100 dolerių:

Dana Elsbergas (iš viso $330.-), a.a. Jadzės Dočkienės atminimui, Prospect Hts. IL.

Stasė Baltrukėnienė (iš viso $200.-), Dania, FL.

Pranutė ir Mečys Skruodys (iš viso $200.-), Naperville, IL.

Birutė ir Juozas Briedis (iš viso $300.-), Chicago, IL.

Kazimieras Sapetka (iš viso $300.-), Waterbury, CT.

Ona Ramienė (iš viso $400.-), Hickory Hills, IL.

Aldona ir Vytas Šarka (iš viso $400.-), Cashiers, N.C.

Kazys Račiūnas (iš viso $700.-), Beverly Shores, IN.

Dalia ir Stasys Strašius, M.D. (viso $400.-), Ann Arbor, MI.

Arvydas Vanagūnas, M.D. (iš viso $500), Oak Park, IL.

Nemyra Šumskienė (iš viso $600.-), Chicago,IL.

Stasė Kazlienė (iš viso $500.-), Chicago, IL.

Rasa ir Domas Lapkus, Hinsdale, IL.

Su 62.50 doleriais:

Kazys Skaisgirys (iš viso $200.-), Beverlys Shores, IN.

Su 50 dolerių:

Sally Undraitis (iš viso $270.-), Lemont, IL.

Mary Pratkelis, Boulder, CO.

Karolis Milkovaitis (iš viso $250.-), Yorba Linda, CA.

Teresė ir Jurgis Alenskas (iš viso $100.-), Lemont, IL.

Leonardas Kutkus, Mt. Pleasant, S.C.

Amb. Anicetas Simutis, East Rockaway, N.Y.

Su 30-25 doleriais:

Rich ir Taiyda Chiapetta (iš viso $60.-), Chicago, IL.

Danutė Garbonkienė, Chicago Ridge, IL.

Algimantas Uogintas (iš viso $35.-) Waterbury, CT.

Edvardas Šišas, Santa Monica, CA.

Victoria Pikelis (iš viso $175.-), Chicago, IL.

Aldona L. Baltch, M.D. (iš viso $35.-), Menands, N.Y.

Ona ir Stasys Ruibiai (iš viso $85.-), Chicago, IL.

Jurgis Dumbrys (iš viso $125.-), Fairview Park, OH.

Kun. Juozas V. Kluonius, Holiday, FL.

Marija Graužinis (iš viso $50.-), Chicago, IL.

Su 20-10 dolerių:

Antanina Petrauskas (iš viso $40.-), Davisburg, MI.

Frank Budrys, Foxboro, MA.

Aldona Palunas, Akron, OH.

Elena Radzevičiūtė (iš viso $25.-), Chicago, IL.

Ona Balčiūnienė (iš viso $180.-), Manahawkin, N.J.

Jonas Balskus (iš viso $50), Oak Lawn, IL

Elžbieta ir Aleksas Verikas, Racine, WI.

Alex Lapkus (iš viso $30.-), Bridgeview, IL.

Vladislavą Maciejauskas, Euclid, OH.

x **Juozas Bacevičius** patarnaus namų, apdraudų, „income tax" reikalais ir gaunant vairavimo teises. **Casa Blanca R.E., 6529 S. Kedzie, Chicago, IL, tel. 312-434-7085.**

(sk)

x **TravelCentre, Ltd., praneša: Puerto Vallarta, Meksika — $699;** 7 dienos, viešbutis ant jūros kranto su kelione ir maistu. Skambinti **Teresei Lesniauskienei tel. 708-526-0773.**

(sk)

x **DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI!** Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietiškąją NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Mūsų adresas: **INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.**

(sk)

Petras Plumpa, Lietuvos vyriausybėje einantis patarėjo pareigas religiniams reikalams, lankydamasis Čikagoje, aplankė ir istorikę dr. Vandą Sruogienę. Nuotr. **Jadvygos Damušienės**

PAGERBTAS EDWARD MANKUS

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus rugsėjo 16-osios, šeštadienio vakare, Gintaro salėje surengė daug pasidarbavusio darbuotojo pagerbimą. Kadangi jis lietuvių visuomenėje ir ypač muziejaus darbuotojų tarpe yra plačiai žinomas, tad prisirinko pilna salė. Vakaro vedėjas ir linksmosios dalies (atsigaivinimų) mecenatas buvo žinomas Lietuvos vyčių ir Balzeko muziejaus darbuotojas Frank Zapolis. Kuomet svečiai nerūpestingai rinkosi į banketo salę, tai Frank šampano dėžes į viršų vilko. Beveik visuose Balzeko muziejaus renginiuose jis yra šampano mecenatas.

O dabar trumpai susipažinkime su pačiu Edward Mankumi. Jis yra gimęs Amerikoje, lietuvių šeimoje. Nuo pat vaikystės yra augęs su foto aparatu, kadangi jau jo tėvas domėjosi foto menu. Jo žodžiais, maždaug depresiniais laikais, foto aparatai gal nebuvo tiek brangūs — kiek buvo brangūs filmai. Tad kiekvienas negalėjo be svarbaus reikalo foto aparatu pykšėti. Čikagoje kasmet vyksta daug gėlių parodų, rudeniop vyksta jurginų parodos, kurias rengia „Dahlia Club's". Jis yra nuolatinis, jau daugiau kaip 50 metų, tų parodų fotografas ir Southtown Dahlia Club rengiamų parodų garsintojas.

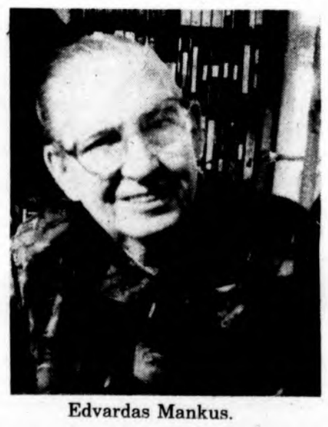

Edvardas Mankus.

„Už jo nuopelnus kultūrinei ir etninei veiklai, jis yra gerai prisimenamas, kaip First National Bank of Evergreen Park, visuomeninių ryšių direktorius. Jam išėjus į pensiją 1988 m., jis buvo pakviestas vadovauti Balzeko muziejaus Audio-video skyriui. Tas muziejaus skyrius buvo įsteigtas First National Bank of Evergreen Park ir pavadintas Ed Mankaus vardu už jo nuopelnus pietvakarių rajonų gyventojams. Jo darytos kultūrinių ir visuomeninių renginių nuotraukos, bus dar ilgai su malonumu prisimenamos".

Galbūt daugeliui mūsiškių jo vardas nėra tiek gerai žinomas, bet ne tiems, kurie turi artimesnius ryšius su Balzeko muziejumi. Gaila, kad mūsų karta, kažkaip dar vis nuo jo kiek atokiai laikosi. O jame lietuvių ir anglų kalbos yra lygiateisės. Tad ir angliškai nemokantieji gali jame jaustis lyg savo namuose. Vakarienės metu netriukšmingai (buvo įmanoma kalbėtis) grojo lietuviškas orkestras. Vakarienė buvo gera ir gausi. Pasivaišinus prasidėjo sveikinimai ir Ed. Mankaus pagerbimas.

Oficialiąją dalį pradėjo vakaro vadovas Frank Zapolis, BLK muziejaus tarybos direktorius. Pirmasis kalbėtojas buvo Benie Janik, Chicago Dahlia Club, Martin Ozinga, President Evergreen Bank, sesuo Rosanne Šv. Kazimiero seserys, Stanley Balzekas, BLK muziejaus prezidentas. O po visų sveikintojų plačiai ir išsamiai apie savo šaknis, gyvenimą ir veiklą papasakojo pats Edward Mankus. Pasibaigus jo kalbai vyko šokiai. Pažymėtina, kad salėje dalyvavo ir svečiai iš Lietuvos — Ligija ir Stasys Tautkai su dukra Jurga. Jurga yra „Miss Lietuva". Visą renginį filmavo Vida Kuprytė.

J. Žygas

DF iždininkas

Šią savaitę popiežius Jonas Paulius II lankosi New Yorke, New Jersey ir Maryland valstijose. New Yorko aerodrome atvykusį šv. Tėvą sutiko ir Čikagos arkidiecezijos valdytojas kard. Joseph Bernardin, kuris po sunkios operacijos jau tiek sustiprėjęs, kad galėjo skristi į New Yorką. Kadangi kardinolas yra labai žinomas ir gerbiamas net už Čikagos ribų, daug žmonių jį sveikino ir džiaugėsi sveikatos pagerėjimu, nes ligos diagnozė atrodė labai beviltiška. Kardinolas jiems priminė, kad tik per Dievo malonę jis dar laikosi ir pabrėžė visų maldų, tikinčiųjų gausiai už jį siunčiamų Aukščiausiajam, veiksmingumą.

• **Pirmasis JAV valstybės** sekretorius buvo Thomas Jefferson, šioms pareigoms paskirtas 1789 m. rugsėjo 28 d.

• **JAV oficialiai** perėmė Alaską iš Rusijos 1867 m. spalio 18 d.

• **1928 m. spalio** 12 d. Bostono ligoninėje pirmą kartą buvo panaudoti vadinamieji „geležiniai plaučiai".

Svečių būrelis „Spaudos baliuje", kurį rugsėjo 24 d. Martinique salėje suruošė „Draugo" renginių komitetas. Pelnas skirtas dienraščiui. Sėdi iš kairės: Vytautas Bindokas, JAV LB Kultūros tarybos pirm. Alė Kėželienė, Danutė Bindokienė, Lietuvos Respublikos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, Zita Šimutienė; stovi dr. Leonardas Šimutis ir „Draugo" moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC. Nuotr. **Jono Tamulaičio**